

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Arkivsak: 24/333
Møtedato/tid: 07.06.2024 kl. 09:00
Møtested: Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Paul Ivar Stenstuen på telefon 900 39 065, eller e-post: paul.ivar.stenstuen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim/Steinkjer/Os, 01.06.2024

Inger Johanne Uthus (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Paul Ivar Stenstuen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
23/24	Referatsaker
24/24	Orientering fra kommunedirektøren om kommunens økonomiforvaltning
25/24	Orientering fra kommunedirektøren om enhetenes interne rapportering til kommunedirektøren og fastsatte suksesskriterier
26/24	Orientering fra kommunedirektøren om saksbehandlingen knyttet til private barnehager
27/24	Revisors undersøkelse knyttet til Værnesregionen Brann og Redning
28/24	Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028
29/24	Plan for eierskapskontroll 2024-2028
30/24	Godkjenning av møteprotokoll

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

23/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/333 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene til orientering.

Vedlegg

Tilsynsrapport med varsel om pålegg og krav om opplysninger.pdf

Kommunestyrevedtak som ikkje er sette i verk

Saksopplysninger

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Orgnr 939958851

Tilsynsrapport for STJØRDAL KOMMUNE org.nr. 939958851

Vi viser til tilsyn med VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL org.nr. 874564222 (underenhet)

Sted:	Kjøpmannsgata 6A, 7500 STJØRDAL
Når:	12.04.2024
Til stede fra dere:	Per Kristian Laugtug (leder beredskap), Bjørn Rønning (brannsjef), Bjørn Bremseth (sektorleder bydrift og infrastruktur), Tor Buan (leder forebyggende avdeling), Ketil Almbakk (plastillitsvalgt) og Thomas Sivertsen (verneombud)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Anne Marit Kjelbergnes (senioringeniør), Sandra Hoddø Steinbakk (senioringeniør) og Reidun Kristin Mæhlum (seniorrådgiver)

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Krav om opplysninger	Vedtatt	29.05.2024
2	Pålegg - Kjemisk helsefare - tiltak for å redusere risiko	Varslet	01.05.2025
3	Pålegg - Ventilasjon og prosessavsug - tiltak	Varslet	01.02.2025
4	Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser	Varslet	01.08.2024
5	Pålegg - HMS-arbeid - tiltak og plan	Varslet	01.05.2025
6	Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser	Varslet	01.05.2027
7	Pålegg - HMS arbeid - avviksrutine	Varslet	01.08.2024

Forklaring til kolonnen «status»

- Varslet:** Betyr at dere har mulighet til å kommentere eller gi opplysninger vi bør vurdere, før vi fatter et vedtak. Fristen for å gi slike kommentarer finner dere lenger nede i brevet.
- Vedtatt:** Betyr at vi har besluttet å gi pålegg, tvangsmulkt, stans eller overtredelsesgebyr. En ev. frist finner dere i tabellen over og lenger nede i brevet. Vedtak kan påklages.

Oppsummering av tilsynet

Arbeidstilsynet kontrollerte hvordan virksomheten jobber systematisk og forebyggende med helse, miljø og sikkerhet (HMS). Tilsynet hadde fokus på :

- Bruk av overtid og høy arbeidsbelastning
- De fysiske forholdene på brannstasjonen mhp rein og urein sone og vaskefasiliteter for kjøretøy og utstyr som har vært eksponert for brannrøyk/gasser

Arbeidstilsynet foretok den 21.09.2016 et tilsyn der det ble satt fokus på brannmannskapenes og feiernes eksponering for helseskadelig støv, gass og brannrøyk i arbeidssituasjoner. Stjørdal kommune oversendte den 09.04.2019 en tilbakemelding der det listes opp en rekke tiltak for å redusere eksponeringen. Under tilsynet hadde vi fokus på hvordan disse tiltakene er fulgt opp, og om det har skjedd endringer.

Følgende ble registrert :

Under tilsynet fikk vi overlevert rapporten etter vernerunde datert 13.12.2023. Rapporten viser at brannstasjonen bærer preg av mangelfullt vedlikehold og byggeteknisk forfall. Enheten har nærmest vokst seg ut av "huset" i takt med økning av antall ansatte, og at brann- og redningstjenestens bil - og utstyrsark har økt betraktelig i tråd med det som forventes av tjenesteleveranse.

Vi kan ikke gå inn på alle "mangler" ved stasjonen i denne rapporten, men kun påpeke de mest alvorligste funn som må utbedres. Dette er mangel på vaskehall, dårlig skille mellom rein og ureine soner, mangel på avtrekk i vognhallen som sikrer at eksosen blir fjernet fra de nyinnkjøpte kjøretøyene og ingen løsning for vask av brannteppe.

Det gis også pålegg om oversendelse av planer for utbedring av andre avvik på brannstasjonen.

Litt om helserisiko i yrket:

Brannfolk er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer sammenliknet med andre yrkesgrupper og befolkningen generelt. Forekomsten er 20 prosent høyere enn ellers i befolkningen. Risiko for lungekreft blant brannmenn er 18 prosent høyere enn i den generelle befolkningen. Når det kommer til føflekkreft er risikoen 61 prosent høyere, og for hudkreft er risikoen 32 prosent høyere. Forskerne ser også økt risiko for en rekke andre kreftformer som for eksempel prostatakreft. Brannfolk har også høyere forekomst av luftveislidelser sammenliknet med befolkningen for øvrig.

Brannmenn utsetter seg også i kortere perioder for ekstremt hard fysisk belastning og termiske påkjenninger som øker oksygenopptaket og dermed innånding av helsefarlige kjemikalier.

Kjemikalier trenger også raskere inn i varm og svett hud enn i hud som er tørr eller sval. Da brannrøyken inneholder mange kjemiske komponenter og kombinasjoner av disse, er det heller ikke mulig å fastslå hvilken dose eller hvor lenge man kan utsettes for ukjente branngasspartikler før det kan være skadelig.

Det er fastslått at mange av kjemikaliene er svært giftige og kreftframkallende. Blandingen av ulike stoffer som tas opp i kroppen risikere å bli enda mere skadelig enn summen av de ulike stoffene, man får en synergisk effekt, en så kalt coctailleffekt. Kjemikalier i branngasser som er konstatert kreftfremkallende er benzen, dioxiner, formaldehyd, polyaromatiske hydrogenkarboner (PAH) og vinylklorid. En del av disse stoffene tas lett opp gjennom huden. En del av de skadelige stoffene som dannes i branngasser lukter og synes, mens andre er helt usynlige og luktfrie. Det er derfor ofte umulig for arbeidstakerne å vite om de skal beskytte seg eller ikke. Arbeidstakerne må derfor alltid være beskyttet, da det er umulig å vite om luften de puster inn er farlig eller ikke. Opptak av kjemikalier skjer via åndedrettet og huden samt via munnen.

Opptak via hud eller munn skjer også der brannmenn tar på huden med forurensede hender eller med hansker som har vært i kontakt med brannrester, eksempler ved snusing. Huden er også blottet i mange situasjoner, for eksempel ved etterkontroll, ved brannslukking av lyng eller skogbrann der røykdykkerutstyr er vanskelig å bruke. Det er viktig at personlig verneutstyr som åndedrettsvern og hansker benyttes ved alle arbeidsoperasjoner der arbeidstakerne kan eksponeres for støv/gass eller røyk, også når en kler av seg på brannstedet, ved håndtering og vask av utstyr og arbeidstøy på stasjonen og ved rengjøring av kjøretøy (her benyttes det ofte avfettingsmidler som sprøytes på kjøretøyet før vask).

Brannkonstabler må gis muligheter til å beskytte seg mot forurensninger fra brannrøyk i alle arbeidsoperasjoner, og arbeidsgiver må legge til rette for at arbeidstakerne har tilstrekkelig vern fra alarmen går til arbeidet er avsluttet og en forlater brannstasjonen.

Dette stiller krav til gode rutiner i forbindelse med slokkearbeidet, etterslukking, transport tilbake til brannstasjonen samt rengjøring og kontroll av utstyr, personlig rengjøring mm.

De fysiske forholdene må også være lagt til rette slik at arbeidstakerne ikke eksponeres for helsefarlige kjemikalier. For at dette skal kunne gjennomføres stilles det også krav om vaskemaskiner som utfører tilfredsstillende vask av arbeidstøy (branntøy og underbekledning), egnede muligheter til vask av utstyr og personlig verneutstyr som benyttes på brannstedet samt garderobeforhold og personalrom der en har muligheter til å oppbevare rent tøy, vaske seg og ta en dusj. Det er viktig å ha fokus på, og legge til rette for skille mellom det som betraktes som rent og det som er forurenset, både i forhold til kjøretøytransport (reine og ureine soner) og håndtering av klær, utstyr som brannslanger og verktøy på brannstasjonen.

Vi gjør oppmerksom på at påleggene har forskjellige frister.

Vi trenger opplysninger

For å vurdere om dere følger bestemmelsene i arbeidsmiljøregelverket trenger Arbeidstilsynet flere opplysninger. Hvis dere ikke har de opplysningene vi etterspør, så gi oss skriftlig tilbakemelding om dette.

#1 Krav om opplysninger

Kravet gjelder virksomheten(e)

VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL | orgnr 874564222

Vi ber om å få tilsendt følgende opplysninger innen **29.05.2024**

- Eksempel på arbeidsavtale for heltidsansatt
- Eksempel på arbeidsavtale for deltidsansatt
- Beskrivelse av hvordan arbeidstid registreres, herunder forsvarlighetsvurdering av arbeidstidsordninger
- Turnusplan/arbeidsplan som viser arbeids- og friperiode for heltidsansatte og deltidsansatte
- Timeliste eller lignende for 3 turnusperioder (som visere reell arbeidstid).
- Avtale om unntak med beskrivelse av daglig og ukentlig arbeidsfri for både hel- og deltidsansatte
- Rapport fra Bedriftshelsetjenesten med kartlegging og undersøkelse av arbeidstidsbelastning for både hel- og deltidsansatte
- Avviksrutiner/Beskrivelse av hvordan avvik knyttet til arbeidsmiljøet følges opp
- Rutine for oppfølging av arbeidstaker etter uønsket og/eller emosjonell belastende hendelser
- Oversikt bruk av «overtid»/tilleggsbetaling -regneark vist i møtet.

Arbeidstilsynet har hjemmel i arbeidsmiljøloven § 18-5 første ledd til å kreve disse opplysningene.

Dere kan klage

Dere kan klage dersom dere mener dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene jf. forvaltningsloven § 14. Fristen for å klage er tre dager fra dere mottar vedtaket. For nærmere opplysninger om klageinstans og fremgangsmåte, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi STJØRDAL KOMMUNE pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 29.05.2024 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

[Send oss tilbakemeldingen via eDialog](#). Oppgi referansenummer 2024/17430.

#2 Pålegg - Kjemisk helsefare - tiltak for å redusere risiko

Arbeidsgiver skal gjennomføre tiltak for å fjerne eller redusere helsefare forårsaket av kjemikalier og forurensninger i arbeidsmiljøet på den enkelte arbeidsplass. Verneombud/ansattes representant skal medvirke.

Innen **01.05.2025** må dere sende oss:

- Dokumentasjon på at det er montert en vaskehall for vask av kjøretøy og utstyr som bl.a. slanger etter en innsats
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid innebærer at arbeidsgiver skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen

Tiltak for å fjerne eller redusere helse- og sikkerhetsrisiko fremgår av forskrift om utførelse av arbeid § 3-8. Arbeidsgiver skal utarbeide tiltak i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Kartlegging og risikovurdering, samt planer og tiltak som utløses av risikovurderinger, skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse og oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt

Dette har vi funnet hos dere:

Etter at tilsynet ble gjennomført i 2016, ble det gitt en del pålegg om utbedringer. I brev av 09.04.2019 skriver Stjørdal kommune:

"Det er ikke lenger tillatt å vaske kjøretøy i vognhall. For utvendig vask/renhold av kjøretøy leier vi oss inn på vaskeanlegget til Circle K".

Under tilsynet kom det fram at vask av kjøretøy i vaskeanlegget til Circle K opphørte for noen år siden. Etter den tid har kjøretøy ikke blitt vasket før de kjøres inn i vognhallen eller vaskes i og utenfor vognhallen. Slangere og annet større utstyr vaskes utenfor stasjonen. På vinters tid vaskes alt i vognhallen som har et løp med sluk.

Dette er ikke tilfredsstillende. Det er viktig at vask av kjøretøy og utstyr som har vært i innsats kan rengjøres i en vaskehall /ureint område på en tilfredsstillende måte før de kjøres/fraktes inn i vognhallen som skal anses som rein sone.

Det er uvisst om det er meldt avvik på dette.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c, forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 3-8 og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1 sjettede ledd.

#3 Pålegg - Ventilasjon og prosessavsug - tiltak

Arbeidsgiver skal sørge for mekanisk ventilasjon, prosesstilpasset avsug og andre ventilasjonstiltak for å redusere arbeidstakeres eksponering for kjemikalier og forurensinger til et minimum. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.02.2025 må dere sende oss:

- Beskrivelse av gjennomførte ventilasjonstiltak som sikrer at eksosen fra kjøretøy blir fjernet fra vognhallen på en tilfredsstillende måte.
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal utarbeide planer og iverksette ventilasjonstekniske tiltak for å sikre at arbeidsmiljøet er tilrettelagt slik at arbeidstaker er sikret mot ulykker, helseskade og særlig ubehag ved håndtering av kjemikalier.

Arbeidslokaler og arbeidsplasser, eller andre områder hvor arbeidstakere har adgang og hvor arbeidet eller prosesser kan medføre forurensing av luften, skal ha mekanisk ventilasjon og prosesstilpasset avsug slik at konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren holdes på et fullt forsvarlig nivå, med hensyn til helse og eksplosjonsfare. Ventilasjon og prosesstilpasset avsug skal sikre følgende:

- forurensningen fjernes ved kilden slik at eksponering og behov for å benytte åndedrettsvern reduseres mest mulig
- eksponeringen for forurensning i hele oppholdssonen reduseres
- spredning av forurensninger til andre lokaler hindres
- at forurenset luft ikke resirkuleres, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at dette ikke vil medføre helseisiko for arbeidstakerne
- frisklufttilførsel til alle steder hvor det utføres arbeid i trange rom (kummer, tunneler, pumpestasjoner, o.l.).

Stasjonære prosessavsug skal ha utblåsing til friluft. Der hvor stasjonære avsug ikke er praktisk anvendelig skal det benyttes mobile avsug med filter som er egnet for de aktuelle forurensninger. I trange rom er utblåsning fra avsug med filter ikke tillatt. Rom hvor det arbeides med cytostatika skal være utstyrt med arbeidsbenker med avtrekksskap. Avtrekksskapet skal ha gjennomiktig avskjerming. Ventilasjonen i slike rom skal være atskilt fra den øvrige ventilasjonen, og avtrekksluften skal føres direkte ut i det fri, eventuelt etter nødvendig rensing.

Utarbeiding av tiltak skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Dette har vi funnet hos dere:

I brev av 09.04.2019 skriver Stjørdal kommune at det er nytt ventilasjonsanlegg som dekker vognhall og øvrige del av bygget. Vi fikk opplyst at det ble montert eksosavsug på kjøretøyene som faller av når de

kjører ut av vognhallen. I tillegg er det kjøpt nye brannbiler Euro 6, som det ikke er mulig å koble eksosavsug på.

En del brannstasjoner har montert forsterket avtrekkssystem som slår seg automatisk på når kjøretøyene starter opp og CO₂ nivået kommer opp til et visst nivå.

Dagens løsning er ikke tilfredsstillende og må utbedres.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 4-5 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) §§ 7-1, 7-2 og 7-3.

#4 Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser

Arbeidsgiver skal sørge for fullt forsvarlige arbeidsplasser og arbeidslokaler. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.08.2024 må dere sende oss:

- bekreftelse på at det er etablert tilfredsstillende belysning
- bekreftelse på at det ikke er innsyn i omklingsgarderober
- bekreftelse på at besøkende ikke kan gå direkte inn på brannstasjonen
- bekreftelse på at det er etablert en ordning som sikrer at branntepper eller annet utstyr blir vasket så snart som mulig
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrmessige forhold, inneklima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

Arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. Nødvendige hjelpemidler skal stilles til arbeidstakers disposisjon. Det skal legges til rette for variasjon i arbeidet og for å unngå tunge løft og ensformig gjentakelsesarbeid. Ved oppstilling og bruk av maskiner og annet arbeidsutstyr skal det sørges for at arbeidstaker ikke blir utsatt for uheldige belastninger ved vibrasjon, ubekvem arbeidsstilling o.l.

Arbeidslokaler og atkomst til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomheten og de arbeidsplassene som skal finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplasser skal være dimensjonert, innrettet og tilpasset arbeidets art, arbeidsutstyret og den enkelte arbeidstaker. Gulvarealet skal være så stort at det blir tilstrekkelig fri plass til gode og varierte arbeidsstillinger og bevegelser, og slik at arbeidet og bruk av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Arbeidsutstyr skal plasseres og oppstilles slik i forhold til omgivelsene at utførelse av arbeid, samt bruk og vedlikehold av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Fundamenter og festeanordninger for arbeidsutstyr skal være slik at innretningen er stabil.

Arbeidsplasser, arbeidsutstyr og prosesser skal avskjermes mot omgivelsene når det utføres arbeid som kan innebære belastning, fare eller helserisiko for andre arbeidstakere for eksempel på grunn av lys, stråling, sprut, støy eller luftforurensning.

Ved utforming og innredning av arbeidsplasser og arbeidslokaler skal det tas særlig hensyn til fare for vold og trussel om vold.

Dette har vi funnet hos dere:

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gammel armatur og det har vært branntilløp i lysarmatur i treningsrommet. Vi fikk opplyst at stasjonen har mye gammel elektrisk utstyr og årsaken til brann skjer oftest i elektrisk utstyr.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpent for besøkende, i bare underbekledningen. Dette er uverdigg for både ansatte og besøkende.

Det er innsyn i omkleddingsgarderobe og trimrom på nordsiden av stasjonen etter nytt nabobygg ble satt opp.

Arbeidsplassforskriften 3-4 stiller krav om at det ikke skal være innsyn inn i garderober.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og 4-4 første ledd og andre ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-1.

#5 Pålegg - HMS-arbeid - tiltak og plan

Arbeidsgiver skal iverksette tiltak og/eller utarbeide plan for å redusere risikoforholdene i virksomheten. Tiltakene skal bygge på en gjennomført kartlegging og risikovurdering. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte.

Innen 01.05.2025 må dere sende oss:

Oversikt over gjennomførte tiltak og/eller plan med frist for gjennomføring av tiltak.

I tiltakene og/eller i planen må Stjørdal kommune :

- Legge fram en plan som beskriver hvordan brannstasjonen på Stjørdal skal oppgraderes slik at den tilfredsstillende Arbeidsmiljølovens bestemmelser om et forsvarlig arbeidsmiljø.

Det må dokumenteres hvordan Stjørdal kommune vil tilfredsstillende kravene som sikrer at:

- det er tilstrekkelige antall dusjer slik at røykdykkere og andre ansatte som har vært eksponert for brannrøyk raskt kommer seg inn i dusjen
- det er egen grovgarderobe for begge kjønn
- logistikken etter en innsats blir forenklet (grovgarderobe, dusj, rengarderobe)
- det er muligheter for tilfredsstillende oppbevaring av forurenset utstyr og bekledning etter en innsats inntil det blir rengjort
- det blir tilfredsstillende inn klima og ventilasjon på stasjonen
- at møterom og kontorløsningen for ansatte blir bedret

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidsmiljøet i virksomheten er fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd.

For å redusere risikoen i arbeidet, skal arbeidsgiver iverksette tiltak og/eller utarbeide plan. Tiltakene og/eller plan må bygge på en gjennomført kartlegging og risikovurdering. Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal medvirke i utarbeidelsen av tiltak og/eller plan.

Dette har vi funnet hos dere:

Personalrom.

Vi fikk opplyst at det etter en større innsats kan mange (ca 20) ansatte delta, mange av dem er røykdykkere. De kler av seg på innsatsstedet og når de kommer fram til brannstasjonen er det viktig at de kommer seg inn i dusjen så tidlig som mulig. Brannbekledningen gir liten beskyttelse mot hudopptak og huden er det største organet vi har. Forskning viser at PAH (som dannes ved ufullstendig forbrenning) kan skilles ut gjennom huden flere dager etter en innsats. Det er derfor viktig at spesielt røykdykkere får dusje så raskt som mulig etter innsatsen. Stasjonen har 4 dusjer og det kan synes lite når det er mange som skal dusje samtidig. Vi fikk opplyst at flere ansatte velger å dra hjem for å dusje, og en årsak kan være at de må vente litt for lenge. Det er uheldig at lukt og helsefarlige kjemikalier tas med inn i private hus.

Stasjonen har felles grovgarderobe, der ansatte skal strippe seg ned før de går inn i dusjen. Ved større innsats fylles grovgarderoben og vaskerom (skitten sone) opp med sekker med brannbekledning og utstyr i påvente av rengjøring. Det er mulig å vaske 4 sett om gangen i maskinen slik at det tar tid før alt er vasket. Under en innsats før jul 2023 ble det brukt et brannteppe for å slukke en trafostasjon som brant, og teppet er fortsatt ikke vasket pga manglende fasiliteter. Etter en større innsats kan det lukte brannrøyk i stasjonen over flere dager da ventilasjonsforholdene ikke er optimale. På vinteren må utstyr som brannslanger og annet redskap tas inn i rein sone for å tines.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpen for besøkende. Det burde lett la seg gjøre å ordne en besøkskontroll på stasjonen.

Brannstasjonen har en del begrensninger ved skille mellom reine og ureine soner og logistikken for grovgarderobe/dusj/rein garderobe er en stor utfordring. Grovgarderoben er felles for begge kjønn og dette er ikke akseptabelt.

Inneklima/kontorer/møterom:

Det opplyses at vinduer og porter er så dårlig isolert at det trekker mye og dette er spesielt merkbart i kontorer, oppholdsrom og verksted. Det er kaldt på vinteren og varmt på sommeren. Det er støy fra luftkompressor på kontorene.

Det er mangel på kontorarbeidsplasser og ved møter der flere enn 6 personer er tilstede blir bl.a. spiserom tatt i bruk. Vaktrom for mannskaper på vakt er trangt og dårlig egnet. Ved større arrangement, der det er påkrevd døgnkaserne, sover ansatte på madrass på golvet i kontorlokalene.

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gamle armaturer og det har vært branntilløp i lysarmatur i treningsrommet.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplassforskriften kap 3 stiller krav om at det normalt skal være adskilte garderober, vaskerom (inkl. dusj) og toaletter for kvinner og menn. Ansatte ved brannstasjonen utfører arbeid der behovet for klesskifte og vask/dusj er nødvendig, og det er da et krav om skille mellom reine og ureine soner, adskilte garderober, vaskerom inkl dusj.

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-11 har bestemmelser om at arbeidslokaler og arbeidsplasser skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser får tilfredsstillende belysning for å verne arbeidstakernes sikkerhet og helse.

Arbeidsplasser utendørs og under jord skal være tilstrekkelig opplyst ved kunstig belysning dersom dagslys ikke er tilstrekkelig. Der det av sikkerhetsmessige grunner anses påkrevd, skal også ferdselsveier ha belysning. Belysningsstyrken skal være tilpasset de rådende arbeids- og trafikkforhold. Lysinstallasjonene skal være tilpasset de klimatiske forholdene.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 4-1 første ledd og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6.

#6 Pålegg - Arbeidslokaler og arbeidsplasser

Arbeidsgiver skal sørge for fullt forsvarlige arbeidsplasser og arbeidslokaler. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Innen 01.05.2027 må dere sende oss:

Stjørdal kommune skal ha oppgradert brannstasjonen slik at den tilfredsstillende arbeidsmiljølovens

bestemmelser om et forsvarlig arbeidsmiljø.

Det må dokumenteres at Stjørdal kommune tilfredsstiller kravene som sikrer at:

- det er tilstrekkelige antall dusjer slik at røykdykkere og andre ansatte som har vært eksponert for brannrøyk raskt kommer seg inn i dusjen
- det er egen grovgarderobe for begge kjønn
- logistikken etter en innsats er forenklet (grovgarderobe, dusj, rengarderobe)
- det er muligheter for tilfredsstillende oppbevaring av forurenset utstyr og bekledning etter en innsats inntil det blir rengjort
- at det blir tilfredsstillende inn klima og ventilasjon på stasjonen
- at møterom og kontorløsninger for ansatte er bedret
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

For å sikre at hensynet til arbeidstakers helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt, skal arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrmessige forhold, inn klima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

Arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. Nødvendige hjelpemidler skal stilles til arbeidstakers disposisjon. Det skal legges til rette for variasjon i arbeidet og for å unngå tunge løft og ensformig gjentakelsesarbeid. Ved oppstilling og bruk av maskiner og annet arbeidsutstyr skal det sørges for at arbeidstaker ikke blir utsatt for uheldige belastninger ved vibrasjon, ubekvem arbeidsstilling o.l.

Arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomheten og de arbeidsplassene som skal finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplasser skal være dimensjonert, innrettet og tilpasset arbeidets art, arbeidsutstyret og den enkelte arbeidstaker. Gulvarealet skal være så stort at det blir tilstrekkelig fri plass til gode og varierte arbeidsstillinger og bevegelser, og slik at arbeidet og bruk av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Arbeidsutstyr skal plasseres og oppstilles slik i forhold til omgivelsene at utførelse av arbeid, samt bruk og vedlikehold av arbeidsutstyr ikke medfører fare for sikkerhet og helse.

Fundamenter og festeanordninger for arbeidsutstyr skal være slik at innretningen er stabil.

Arbeidsplasser, arbeidsutstyr og prosesser skal avskjermes mot omgivelsene når det utføres arbeid som kan innebære belastning, fare eller helserisiko for andre arbeidstakere for eksempel på grunn av lys, stråling, sprut, støy eller luftforurensning.

Ved utforming og innredning av arbeidsplasser og arbeidslokaler skal det tas særlig hensyn til fare for vold og trussel om vold.

Dette har vi funnet hos dere:

Personalrom.

Vi fikk opplyst at det etter en større innsats kan mange (ca 20) ansatte delta, mange av dem er røykdykkere. De kler av seg på innsatsstedet og når de kommer fram til brannstasjonen er det viktig at de kommer seg inn i dusjen så tidlig som mulig. Brannbekledningen gir liten beskyttelse mot hudopptak og huden er det største organet vi har. Forskning viser at PAH (som dannes ved ufullstendig forbrenning) kan skilles ut gjennom huden flere dager etter en innsats. Det er derfor viktig at spesielt røykdykkere får dusje så raskt som mulig etter innsatsen. Stasjonen har 4 dusjer og det kan synes lite når det er mange som skal dusje samtidig. Vi fikk opplyst at flere ansatte velger å dra hjem for å dusje, og en årsak kan være at de må vente litt for lenge. Det er uheldig at lukt og helsefarlige kjemikaler tas med inn i private hus.

Stasjonen har felles grovgarderobe, der ansatte skal strippe seg ned før de går inn i dusjen. Ved større innsats fylles grovgarderoben og vaskerom (skitten sone) opp med sekker med brannbekledning og utstyr i påvente av rengjøring. Det er mulig å vaske 4 sett om gangen i maskinen slik at det tar tid før alt er vasket. Under en innsats før jul 2023 ble det brukt et brannteppe for å slukke en trafostasjon som brant, og teppet er fortsatt ikke vasket pga manglende fasiliteter. Etter en større innsats kan det lukte brannrøyk i stasjonen over flere dager da ventilasjonsforholdene ikke er optimale. På vinteren må utstyr som brannslanger og annet redskap tas inn i rein sone for å tines.

Etter dusjing må ansatte opp i 2. etasje for å ha på seg sivile klær. De må da passere publikumsarealet som er åpen for besøkende. Det burde lett la seg gjøre å ordne en besøkskontroll på stasjonen.

Brannstasjonen har en del begrensninger ved skille mellom reine og ureine soner og logistikken for grovgarderobe/dusj/rein garderobe er en stor utfordring. Grovgarderoben er felles for begge kjønn og dette er ikke akseptabelt.

Inneklima/kontorer/møterom:

Det opplyses at vinduer og porter er så dårlig isolert at det trekker mye og dette er spesielt merkbart i kontorer, oppholdsrom og verksted. Det er kaldt på vinteren og varmt på sommeren. Det er støy fra luftkompressor på kontorene.

Det er mangel på kontorarbeidsplasser og ved møter der flere enn 6 personer er tilstede blir bl.a. spiserom tatt i bruk. Vaktrom for mannskaper på vakt er trangt og dårlig egnet. Ved større arrangement, der det er påkrevd døgnkaserne, sover ansatte på madrass på golvet i kontorlokalene.

Det er dårlig belysning i fellesarealer med gamle armaturer og det har vært branntilløp i lysarmatur i treningsrommet.

Arbeidsplassforskriften § 2 – 14 stiller krav om at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom mv får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer mv.

Videre har arbeidsplassforskriften § 2-1 krav om at arbeidslokaler og atkomsten til lokaler skal være utformet og innredet med sikte på den virksomhet og de arbeidsplassene som finnes i lokalet og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Arbeidsplassforskriften kap 3 stiller krav om at det normalt skal være adskilte garderober, vaskerom (inkl. dusj) og toaletter for kvinner og menn. Ansatte ved brannstasjonen utfører arbeid der behovet for klesskifte og vask/dusj er nødvendig, og det er da et krav om skille mellom reine og ureine soner, adskilte garderober, vaskerom inkl dusj

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-11 har bestemmelser om at arbeidslokaler og arbeidsplasser skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser får tilfredsstillende belysning for å verne arbeidstakernes sikkerhet og helse.

Arbeidsplasser utendørs og under jord skal være tilstrekkelig opplyst ved kunstig belysning dersom dagslys ikke er tilstrekkelig. Der det av sikkerhetsmessige grunner anses påkrevd, skal også ferdselsveier ha belysning. Belysningsstyrken skal være tilpasset de rådende arbeids- og trafikkforhold. Lysinstallasjonene skal være tilpasset de klimatiske forholdene

Det er brudd på arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og 4-4 første ledd og andre ledd og forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 2-1.

#7 Pålegg - HMS arbeid - avviksrutine

Arbeidsgiver skal iverksette rutine for avvikshåndtering. Arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte skal medvirke i å utarbeide rutinen. Arbeidstakerne skal gjøres kjent med rutinen.

Innen 01.08.2024 må dere sende oss:

- Kopi av avviksrutinen
- Beskrivelse av hvordan virksomheten sikrer at avvik som er brudd på lov og forskrift blir behandlet på en tilfredsstillende måte
- Beskrivelse av hvordan rutinen er gjort kjent for arbeidstakerne

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal iverksette rutine for å avdekke og rette opp avvik knyttet til arbeidsmiljøforhold.

Avvik er en overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av arbeidsmiljøloven. Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal medvirke i utarbeidelse av avviksrutinen.

Dette har vi funnet hos dere:

Virksomheten benytter avvikssystemet Compilo og for faste ansatte er det forholdsvis greit å bruke avvikssystemet, men for deltidsansatte er det litt tungvint. De må logge seg inn på Stjørdal kommune og dette gjør de sjelden etter en innsats. Vi fikk opplyst at det er prosedyrer på det meste og det er arbeidsgiver, her brannsjefen som fordeler oppdrag. Dersom avviket ikke er lukket innen 30 dager, går avviket til sektorleder bydrift og infrastruktur. For at det ikke skal bli mange ubehandlede avvik til sektorleder, blir avvikene lukket uansett om tiltak er iverksatt eller ikke.

Under tilsynet registrerte vi en rekke avvik som ikke har blitt behandlet på en tilfredsstillende måte og som eksempel kan nevnes mangel på vaskehall og mangelfull ventilasjon flere steder på stasjonen, bl.a. vognhallen. Det er viktig at avvik som er klare brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser blir behandlet i rette instanser og ikke lukkes før det er tatt en beslutning som er tilfredsstillende.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-1 første ledd og andre ledd bokstav e og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2024/17430. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet (arbeidsmiljøloven § 18-6 (8)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Les mer om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Frid Mikkola
fung. seksjonsleder

Sandra Hoddø Steinbakk
senioringeniør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:

VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE AVD STJØRDAL, Postboks 133, 7501 STJØRDAL

Lars Moa,
Gamle Kongeveg 29 B,
7503 Stjørdal.

28/4-24.

Til Stjørdal Kommune,
Stjørdal.

Kommunestyrevedtak som ikkje er sette i verk

I kommunestyremøtet 24/4 i år vart det behandla ei sak med tittel «PS 53/2024 Ikke iverksatte formannskapsvedtak og kommunestyrevedtak pr. 4/4 2024».

Dette får meg til å tenke på ei sak som kommunestyret behandla i 2019, og som ikkje er blitt sett i verk i løpet av dei fem åra som har gått. Dette gjeld sak 99/19: «Midlertidig forbud mot tiltak – Tangmoen». Rådmannen foreslo slikt vedtak: «Komite plan vedtar midlertidig forbud mot tiltak i henhold til plan- og bygningslovens § 13 for område på Tangmoen som vist i vedlagt kart datert 16.05.2019».

Dette vart samrøystes vedtatt i kommunestyret. Og i siste setning i saksframstillinga, arkivsaksnummer 2019/2268-3, står det ei grunngiving for vedtaket: «Dersom det fattes vedtak om midlertidig forbud mot tiltak vil man igangsette en vurdering av området og gjeldende planer og igangsette nødvendig planprosess for å avklare framtidig arealbruk i området».

Fristen på fire år gjekk ut i juni 2023 utan at det var sett i gang noko arbeid med ein plan; iallfall har ein ikkje høyrte noko om at ein slik plan finst. Og med ein gong fristen var ute, begynte den første rivinga, og det første nybygget er snart ferdig.

Det synest naturleg at kommunen kjem med ei forklaring på kvifor dette vedtaket ikkje er sett i verk, og kontroll komiteen er sikkert også interessert i å sjå på saka.

Med helsing
Lars Moa.

Kopi til kontrollutvalet v/leiar Inger Johanne Uthus.

Orientering fra kommunedirektøren om kommunens økonomiforvaltning

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

24/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Ikke trykte vedlegg

Kontrollutvalgets årsplan 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt om en orientering om kommunens økonomiforvaltning, jf. kontrollutvalgets årsplan 2024.

- Budsjett, budsjettarbeidet og budsjettprosessene
- Detaljeringsgrad kontra styringsbehov
- Utviklingen i finansielle måltall

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Orientering fra kommunedirektøren om enhetenes interne rapportering til kommunedirektøren og fastsatte suksesskriterier

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

25/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Ikke trykte vedlegg

Kontrollutvalgets årsplan 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt om en orientering om enhetenes interne rapportering, jf. kontrollutvalgets årsplan 2024.

- Hvilke rapporter som genereres og som kan bli generert i/av systemet
- Eventuelle andre rapporter
- Hvilke forhold som blir omfattet av den periodevise rapportering
- Fastsatte suksesskriterier og mål

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Orientering fra kommunedirektøren om saksbehandlingen knyttet til private barnehager

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

26/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/84 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken og den gitte informasjon til orientering.

Vedlegg

Svar til kontrollutvalget- skriftlig redegjørelse for praktiseringen av tilskuddsordningen til private barnehager

Lokale retningslinjer for kommunalt tilskudd til private barnehager 2019

Kommunalt driftstilskudd til private ordinære barnehager 2024

Ikke trykte vedlegg

Svar til Medbroen Gårdsbarnehage AS i klagesaken (legges fram i møtet)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra Medbroen Gårdsbarnehage AS vedrørende sen saksbehandling og manglende svar fra administrasjonen.

Henvendelsen var formulert som en klage. Henvendelsen ble derfor oversendt kommunedirektøren for eventuell klagebehandling i rett organ. På bakgrunn av henvendelsen ba en også om en skriftlig redegjørelse for praktiseringen av tilskuddsordningen til private barnehager og saksbehandlingen rundt dette. Den skriftlige redegjørelsen følger som vedlegg til saken. Svaret i klagesaken vedlegges ikke som trykt vedlegg da det er unntatt offentlighet.

Kontrollutvalget har videre bedt om en nærmere orientering fra kommunedirektøren om saksbehandlingen knyttet til private barnehager.

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Konsek Trøndelag IKS

Deres ref

Vår ref
2023/5998-6

Saksbehandler
Kjersti Stendahl

Dato
15.02.2024

Svar til kontrollutvalget- skriftlig redegjørelse for praktiseringen av tilskuddsordningen til private barnehager

Viser til brev mottatt 07.02.2024, der kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse for praktiseringen av tilskuddsordningen til private barnehager og saksbehandlingen mht. dette. Kontrollutvalget ber også om å få tilsendt kopi av svar til Medbroen Gårdsbarnehage AS.

Svar til Medbroen gårdsbarnehage på klage om for lavt driftstilskudd utbetalt er vedlagt.

Redegjørelse for regelverket og Stjørdal kommunes praktisering og saksbehandling for tildeling av tilskudd kommer frem i de lokale retningslinjene for tildeling av tilskudd til private barnehager, og i sakspapirer med vedtak om kommunalt driftstilskudd til private ordinære barnehager for 2024. Begge dokumenter er vedlagt svaret.

Barnehageloven § 19 regulerer kommunalt tilskudd til private barnehager. Bestemmelsen er nærmere utfylt av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.

Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager

§ 1. Vedtak om kommunalt tilskudd

Kommunen skal uten ugrunnet opphold fatte vedtak om tilskudd til private barnehager én gang i året, i samsvar med forskriften her.

Kommunen skal uten ugrunnet opphold fatte nytt vedtak om tilskudd til private barnehager hvis det følger av lokale retningslinjer eller det foreligger store aktivitetsendringer etter [§ 12](#).

Kommunen skal utbetale tilskudd til private barnehager som skal motta tilskudd etter [barnehageloven § 19](#), forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Tilskudd utbetales på bakgrunn av årsmelding og innrapportering i Vigilo, og etter lokale retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager for Stjørdal kommune, se vedlegg.

Kommunen teller antall barn i ordinære private barnehager som skal ligge til grunn for tilskudd slik:

- 15. desember legges til grunn for generelt tilskudd.
- Telling 1. januar for å få med de som har startet ved årsskiftet.
- Telling 1. september med virkning fram i tid.

Jf. lokal retningslinje må styrer/eier sørge for at det i Vigilo den 1. i hver måned er registrert riktige opplysninger om barnetall, barnas alder, adresse, oppstartsdato, sluttdato og eventuelle endringer i oppholdstid og timer. Registreringene brukes også i forbindelse med kommunens plikt til å opprette og føre register til bruk for NAV ved beregning og utbetaling av kontantstøtte, jfr. § 7 i barnehageloven.

Fra 1.januar 2015 skal kommunen beregne tilskuddet til private barnehager på to år gamle regnskapstall, og ikke budsjett. Det er videre gjort flere endringer i finansieringsordningen som ble gjeldende fra 1.januar 2016. Tilskuddet fra Stjørdal kommune er beregnet i henhold til «Forskrift om tildeling av tilskudd til privat barnehager». Tilskuddet til private ordinære barnehager 2024 er basert på kommunens regnskapstall fra 2022, oppjustert med anslaget på pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2023 og 2024. Tilskuddet er basert på barnetallet i hver enkelt barnehage med telletidspunkt 15.12.2023, korrigert for evt. endringer den 1.januar 2024 jfr. lokale retningslinjer.

Det kommunale driftstilskuddet til private ordinære barnehager i Stjørdal kommune per barn per helklass i 2024 er:

Satser for driftstilskudd per plass (100%)

Barn 0-2 år	269 153
Barn 3-6 år	134 520

Det er noen utgifter som skal korrigeres inn i tilskuddet for 2024, og dette vil være klart før neste utbetaling til de private barnehagene: 1.april 2024.

Viser forøvrig til vedlagte dokumenter.

Med hilsen

Ann Kristin Hoås
Kommunalsjef Velferd

Kjersti Stendahl
rådgiver
92226414

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stjørdal kommune og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

- 1 Lokale retningslinjer for kommunalt tilskudd til private barnehager 2019
- 2 Kommunalt driftstilskudd til private ordinære barnehager 2024
- 3 Svar på klage om for lavt driftstilskudd utbetalt

Lokale retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager for Stjørdal kommune 2019.

Innhold

Lokale retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager for Stjørdal kommune 2019.	1
<i>Formål og virkeområde</i>	3
<i>1. Rapportering</i>	3
<i>2. Personalet</i>	3
<i>3. Telletidspunkt</i>	3
<i>4. Aktivitetsendring</i>	3
<i>5. Utbetaling av tilskudd</i>	3
<i>6. Ved bytte av barnehage</i>	4
<i>7. Korrigering av tilskudd</i>	4
<i>8. Refusjoner tapt foreldrebetaling</i>	4
<i>9. Refusjon for barn folkeregistrert i andre kommuner</i>	4
<i>10. Andre rapporteringer</i>	4
<i>11. Nye private barnehager</i>	4
<i>12. Gjensidige forpliktelser</i>	5
<i>13. Klageadgang</i>	5
<i>14. Revidering av lokale retningslinjer</i>	5
<i>15. Ikrafttredelse</i>	5

Formål og virkeområde

Retningslinjene under ligger til grunn for kommunens tildeling av tilskudd til private barnehager og er hjemlet i forskrift av 9. oktober 2015.

1. Rapportering

Eier/styrer i privat barnehage skal rapportere alle barn som starter, slutter eller endrer oppholdstid i fagsystemet for barnehage. Det er eiers/styrers ansvar å påse at barnehagen står oppført med riktig antall barn og oppholdstider.

2. Personalet

Ordinære private barnehager må følge gjeldende pedagognorm fra 01.08.18 og bemanningsnorm fra 01.08.19 på lik linje som kommunale barnehager.

Familiebarnehagen må følge Forskrift for familiebarnehager, § 6 Bemanningsnorm.

3. Talletidspunkt

Kommunen teller antall barn i ordinære private barnehager som skal ligge til grunn for tilskudd slik:

- 15. desember legges til grunn for generelt tilskudd.
- Telling 1. januar for å få med de som har startet ved årsskiftet.
- Telling 1. september med virkning fram i tid.

Ved hver telling vil det bli gitt tilskudd til det antall barn som er registret ved talletidspunktet.

Familiebarnehager:

For familiebarnehager er det talletidspunkt den 1. i hver måned. Det gis tilskudd for det antall barn som er i familiebarnehagen ved hver telling.

Tilskudd utbetales på forskudd 5 ganger pr. år. Eventuelle økonomiske konsekvenser fra ny telling pr. 1 i måneden, justeres mot neste utbetaling.

4. Aktivitetsendring i ordinære private barnehager.

For å utløse rett til tilskudd må barnet være registrert i fagsystemet OPPAD /VIGILO på talletidspunktet.

Ved registrering i fagsystemet OPPAD/VIGILO etter talletidspunktet, må det søkes om mertilskudd ved stor endring for beregning av tilskudd fram i tid. Stor aktivitetsendring vurderes etter barnegruppa og barnehagens størrelse. Se forskrift om tilskudd § 12, tredje ledd.

Det er alltid barnehagen hvor barnet er registret ved talletidspunktet som får tilskudd.

5. Utbetaling av tilskudd

Utbetaling av kommunalt tilskudd skjer fem ganger pr. år, med 2 utbetalinger før sommeren og 3 utbetalinger etter sommeren.

6. Ved bytte av barnehage

Det er barnehagen hvor barnet benytter plassen ved telletidspunktet som mottar tilskudd.

7. Korrigering av tilskudd

Dersom informasjon oppgitt fra barnehagen er feil, vil kommunen foreta ny beregning av tilskudd.

8. Refusjoner tapt foreldrebetaling

Tapt inntekt ved søskenmoderasjon kreves på eget skjema to ganger pr. år – vår og høst.

Refusjon ved redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid fås ved krav til Etat oppvekst på eget skjema to ganger per år – vår og høst.

Alle krav eller søknader som kommer for seint i forhold til fristene, utbetales ved neste avregning.

9. Refusjon for barn folkeregistrert i andre kommuner

Eier av private barnehager plikter å rapportere antall barn som er folkeregistrert i andre kommuner innen 1.mai og 1.desember.

10. Andre rapporteringer

Styrer/eier må sørge for at det i VIGILO den 1. i hver måned er registrert riktige opplysninger om barnetall, barnas alder, adresse, oppstartsdato, sluttdato og eventuelle endringer i oppholdstid og timer. Registreringene brukes i forbindelse med kommunens plikt til å opprette og føre register til bruk for NAV ved beregning og utbetaling av kontantstøtte, jfr. § 7 i barnehageloven.

11. Utvidelse av barnehage, eierskifte og etablering av nye private barnehager

- Det gis tilsagn om tilskudd i forhold til et konkret areal. Dette arealet kan være mindre enn det godkjente arealet for barnehagen. Grunnlaget for dette er at tilsagn om tilskudd gis ut fra kommunens skjønnsvurdering av behovet for barnehagedekning i området barnehagen er etablert.
- Søknader om etablering av nye barnehageplasser vil først vurderes i områder med underdekning. Etablering i områder med overdekning vil søknader om tilskudd til nye barnehageplasser i utgangspunktet ikke prioriteres.
- Det er et vilkår for tildeling av tilskudd at alle krav i reguleringsplaner og annet lovverk er oppfylt før det utbetales tilskudd. Det er eiers ansvar å påse dette.
- For å hindre overetablering i kommunen må det søkes om tilskudd ved enhver form for utvidelse som krever godkjenning etter barnehagelovens § 10.
- Ved overdragelse / salg av barnehager i drift, må det søkes om overføring av kommunalt tilskudd til ny barnehageeier på skjema for eierskiftemelding.

12. Gjensidige forpliktelser

Jfr. forskriftens §11, kan kommunen sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd dersom barnehagen får tilskudd ut over kommunens plikt til å finansiere barnehagen. Kommunens forpliktelser framgår i hovedsak av forskriftenes §§3,4,5 og 6. Barnehagens eier har opplysningsplikt ovenfor kommunen jfr. forskriftens §7. Barnehager som besluttes nedlagt, skal umiddelbart melde fra om dette skriftlig til kommunen. Barnehager som har fått utbetalt tilskuddet for lengere tidsrom enn barnehagen har vært i drift, plikter å betale tilbake det overskytende.

Kommunen kan foreta ny beregning når:

- Grunnlaget fra barnehagen er feil, herunder feil i antall barn på telletidspunktet.
- Barnehagens uttak av utbytte eller godtgjørelse er urimelig.

Innleveringsfrister må overholdes når det gjelder rapportering i BASIL og lokale frister for rapportering av antall barn i barnehagen.

Kommunen har ikke plikt til:

- Å gi tilskudd slik at det samlede tilskuddet til den private barnehagen overstiger det tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i finansiering.
- Å dekke differansen, der den private barnehagen har lavere foreldrebetaling enn i tilsvarende kommunale barnehager.
- Å yte større tilskudd til den private barnehagen enn det antall barn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning.

13. Klageadgang

§14. Eier av private barnehager kan påklage kommunens vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskriften til fylkesmannen.

Klagen skal alltid rettes til Stjørdal kommune, Kjøpmannsgata 9, 7503 Stjørdal. Kommunen plikter å vurdere saken på nytt og gjøre de undersøkelser klagen gir grunn til, jfr. forvaltningsloven §33 andre ledd.

14. Revidering av lokale retningslinjer

Lokale retningslinjer revideres ved behov.

15. Ikrafttredelse

§17. Ikrafttredelse av Forskrift for tildeling av tilskudd til private barnehager.

Forskriften trer i kraft fra 01.01.2019.

Fra samme tidspunkt blir Lokal forskrift for tildeling av offentlig tilskudd til ikke- kommunale barnehager av 2018 opphevet og den nye lokale forskriften trer i kraft.

Lokale retningslinjer for private barnehager i Stjørdal kommune vedtas av kommunestyret.

MEDBROEN GÅRDSBARNEHAGE AS

Innherredsvegen 101
7503 STJØRDAL

Deres ref

Vår ref
2023/9867-8

Saksbehandler
Kjersti Stendahl

Dato
30.10.2023

Kommunalt driftstilskudd til private ordinære barnehager 2024

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

1 Konklusjon

Det kommunale driftstilskuddet til private ordinære barnehager i Stjørdal kommune per barn per helklass vil i 2024 bli:

Satser for driftstilskudd per plass (100%)

Barn 0-2 år	269 153
Barn 3-6 år	134 520

Fra 1.januar 2015 ble kommunen pålagt å beregne tilskuddet til private barnehager på to år gamle regnskapstall, og ikke budsjett. Det er videre gjort flere endringer i finansieringsordningen som ble gjeldende fra 1.januar 2016. Tilskuddet fra Stjørdal kommune er beregnet i henhold til «Forskrift om tildeling av tilskudd til privat barnehager».

Tilskuddet til private ordinære barnehager 2024 er basert på kommunens regnskapstall fra 2022, oppjustert med anslaget på pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2023 og 2024. Tilskuddet vil bli basert på barnetallet i hver enkelt barnehage med telletidspunkt 15.12.2023, korrigert for evt. endringer den 1.januar 2024 jfr. lokale retningslinjer.

KS anbefaler kommunen om å ta utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett i sine vedtak om satser for 2024. Dette gjelder også for forslaget om nedtrapping i pensjonspåslaget til 10 % for alle barnehagene. Kommunen tar forbehold om at satsene kan bli endret som følge av eventuelle forskriftsendringer og Stortingets vedtak om statsbudsjett.

2 Regelverket og justeringer i statsbudsjettet

Regelverket for beregning av kommunalt tilskudd til private barnehager er gitt i «Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager» og «Veileder for beregning av tilskudd til private barnehager». Regjeringens forslag til statsbudsjett påvirker årlig beregningen av satsene gjennom forslag til kommunal deflator og makspris for foreldrebetaling. For 2024 vil også foreslått endring om redusert pensjonspåslag i tilskuddet til private barnehager påvirke kommunens vedtak.

2.1 Regelverket

Kommunen skal fatte vedtak om satser til barnehager innen 31.oktober i året før tilskuddsåret jfr. § 9 i forskriften. Tilskuddet for 2024 beregnes på grunnlag av regnskapsførte kommunale kostnader fra regnskapsåret 2022, korrigert for endringer i finansieringsordningen, og oppjustert med anslaget på pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2023 og 2024, jfr. forskriftens § 10. Foreløpig kommunal deflator for 2023 og 2024 er oppgitt til 5,2 og 4,5 prosent, og makspris er satt til kr 3000 per måned fra januar 2024 med en reduksjon til kr 2000 per måned fra 1.august 2024. Det tas forbehold om ytterligere endringer av makspris og deflator i statsbudsjettet 2024.

Etter at regnskapsåret 2023 er slutt skal det settes en endelig tilskuddssats på grunnlag av virkelige kommunale kostnader for 2023, som etter plan skal benyttes som grunnlag for tilskuddssats i 2025.

Tilskuddet består av et driftstilskudd (lønns - og driftsmidler) og et kapitaltilskudd (avskrivning og renter på bygninger og andre anleggsmidler).

Det skal beregnes driftstilskudd separat for store barn (over tre år) og små barn (under tre år). Kapitaltilskudd skal utbetales per heltidsplass uavhengig av alder.

For å beregne tilskudd er det altså nødvendig med følgende regnestykker:

- Kommunal selvkost, som er driftskostnader til barnehagetilbud og drift av lokaler. Selvkost skal også inkludere et prosentpåslag for naturalytelser til kommunale barnehager (andel av kostnader i sentraladministrasjonen).
- Antall heltidsbarn i kommunale barnehager, fordelt i grupper over og under tre år.
- Av dette kan man beregne kostnader per barn over og under tre år.
- Private barnehager får tilskudd beregnet slik; antall barn (omregnet til helplasser) over og under tre år ganget med satsene for tilskudd som er beregnet. Finansierungsgrad er 100 prosent.

Gjeldende regelverk (kunngjort 17.02.23) er i hovedsak slik (paragrafhenvvisninger er til «Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager»):

For tilskudds året 2024 skal kommunen gi et påslag for pensjonsutgifter på ti prosent av lønnsutgiftene i de kommunale ordinære barnehagene, fratrukket pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift på pensjonsutgiften. Kommunen skal legge til arbeidsgiveravgift på summen av påslaget. Jfr. §4.1.ledd.

Kommunen skal gi påslag for administrasjonsutgifter på 4,3 % av gjennomsnittlige brutto driftsutgifter i kommunale ordinære barnehager (..). Jfr. §5.

Kommunen skal gi kapitaltilskudd til private ordinære barnehager per heltidsplass (..). Hvis den private ordinære barnehagen er ny eller har en stor økning i godkjent areal, skal kommunen gi barnehagen kapitaltilskudd per heltidsplass for dette arealet ut fra barnehagens godkjenningsår (..). Jfr. § 6.

Kommunen skal fatte vedtak om satser til barnehager innen 31.oktober i året for tilskuddsåret. Jfr. §9.

Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd til den private barnehagen for flere barn enn barnehagen er godkjent for. Jfr. § 11.3.ledd

Kommuner som har private barnehager med barn som er folkeregistret i annen kommune, har rett til refusjon for barnehageplassen fra kommunen der barnet er folkeregistret. Jfr. § 15.

Private barnehager skal få tilskudd tilsvarende 100 prosent av hva kommunale barnehageplasser koster kommunen (totale kostnader minus foreldrebetaling). Det skal lages en kommunal selvkostkalkyle. Faktiske kostnader i de private barnehagene har ikke betydning.

2.2 Pensjonspåslag og overgangsordning

Pensjonspåslaget er regulert i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Denne fastsettes av Kongen i statsråd. Regjeringen vedtok i 2021 å redusere pensjonspåslaget i tilskuddsberegningen fra 13 til 10 prosent. For at barnehager med mindre økonomisk handlingsrom skulle få noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet, ble det vedtatt en treårig overgangsordning for «enkelstående barnehager». Dette innebærer at enkeltstående barnehager mottar et pensjonspåslag på 12 % i 2022, 11 % i 2023 og 10 % i 2024.

2.3 Søknadsordning for private barnehager med høyere pensjonsutgifter

Veiledningens § 4a tar for seg dekning av høyere pensjonsutgifter enn kommunens utgifter. *«Har den private ordinære barnehagen pensjonsavtale inngått før 1. januar 2019 og høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom pensjonspåslaget, har den private ordinære barnehagen etter søknad til kommunen krav på å få dekket sine pensjonsutgifter. Har den private familiebarnehagen eller den private åpne barnehagen pensjonsavtale som er inngått før 1. januar 2015 og høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom pensjonspåslaget, har den private familiebarnehagen eller den private åpne barnehagen etter søknad til kommunen krav på å få dekket sine pensjonsutgifter. Den private barnehagens pensjonsutgifter fremgår av barnehagens to år gamle regnskap. Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er begrenset oppad til kommunens pensjonsutgift per heltidsstilling i egne tilsvarende barnehager.»*

3 Tilskuddssats 2024.

3.1 Sammendrag

Vi har beregnet kostnader til ordinære barnehageplasser. Det vil si regnskap for KOSTRA funksjonene 201 Ordinært barnehagetilbud og 221 Barnehagelokaler. Regnskapsførte driftskostnader for barnehagedrift i Stjørdal kommune i 2022 utgjorde 212,71 millioner kroner inkl. kommunens pensjonsordning. I tillegg ble det brukt 18,97 millioner kroner til barn med spesielle behov på funksjon 211 Styrket tilbud (inkl. PP-tjenester). Disse kostnadene skal ikke regnes med i tilskuddsgrunnlaget.

Regnskap 2021 for funksjon 201 ordinært barnehagetilbud og funksjon 221 barnehagelokaler

Grunnlaget for driftstilskudd er kommunens regnskap for 2022 og vektet, gjennomsnittlig barnetelling per 15.12.21 og 15.12.22. Kommunens regnskap er revidert av Revisjon Midt-Norge SA og ble godkjent av Kommunestyret den 25.05.2023, jfr. sak 49/23.

Funksjon 201 barnehage	Art Kostra	Gruppe nøkkeltall	Privat ordinær
Regnskapsført lønn	000-089		72 410 012
Regnskapsført pensjon	090		15 466 141
Regnskapsført arbeidsgiveravgift	099		11 572 700
Regnskapsført pensjon inkl. beregnet arb.avg.	090*sats		-17 646 867
Påslag pensjon	Sats	10 %	7 241 001
Arbeidsgiveravgift av påslag pensjon	Sats	14,10 %	1 020 981
Varer og tjenester	100-290	Drift 201	4 082 827
Mva	429	Drift 201	613 678
Sykelønnsrefusjoner	710		-7 019 828
MVA-kompensasjon	729	Drift 201	-613 678
Internt salg	690, 790		0
Sum funksjon 201 relevante barnehager			87 126 967
Funksjon 221 barnehagelokaler			
Regnskapsført lønn	000-089		2 873 972
Regnskapsført pensjon	090		589 783
Regnskapsført arbeidsgiveravgift	099		462 649
Regnskapsført pensjon inkl. beregnet arb.avg.	090*sats		-672 942
Påslag pensjon	Sats	10 %	287 397
Arbeidsgiveravgift av påslag pensjon	Sats	14,10 %	40 523
Varer og tjenester	100-290	Drift 221	2 229 047
Mva	429	Drift 221	504 511
Sykelønnsrefusjoner	710		-68 244
MVA-kompensasjon	729	Drift 221	-504 511
Internt salg	690, 790		0
Sum funksjon 221 relevante barnehager			5 742 185

Evt barnehageutgifter ført på andre funksjoner

+premie AFP, pensjonsforsikring			0
+yrkesskade forsikring			0
+andel av IKT fagsystem barnehage	Drift 201		0
+ felles opplæring	Drift 201		0
+felles porto, telefon,	Drift 201		96 298
+ andre barnehageutgifter ført felles	Drift 201		856 648

Evt fradrag i barnehagens regnskaper 201/221:

-refusjoner NAV attføring mv art 700			-608 739
-andre refusjoner lønn			-536 049
-andre refusjoner drift	Drift 201		-147 224
-kapitaldel innleide lokaler	190	Drift 221	

Sum korleksjoner			-339 067
------------------	--	--	----------

Sum direkte driftsutgifter			92 530 086
----------------------------	--	--	------------

Administrasjonspåslag	4,3 %		3 978 794
-----------------------	-------	--	-----------

SUM driftsutgifter barnehage			96 508 880
------------------------------	--	--	------------

Prisjustering regnskap, deflator	År 1	4,5 %	100 851 779
----------------------------------	------	-------	-------------

Prisjustering regnskap, deflator	År 2	4,3 %	105 188 406
----------------------------------	------	-------	-------------

Antall barn (heltidsbarn)

Barn 0-2 år, gjennomsnitt per måned			165,8
-------------------------------------	--	--	-------

Barn 3-6 år, gjennomsnitt per måned			326,6
-------------------------------------	--	--	-------

SUM barn			492,4
----------	--	--	-------

Korrigerte/standardiserte barn.**Vekt (forskriften)**

Barn 0-2 år	1,8		298,4
-------------	-----	--	-------

Barn 3-6 år	1,0		326,6
-------------	-----	--	-------

SUM barn			625,0
----------	--	--	-------

Andel av plassene etter alder (vektet)

Barn 0-2 år			48 %
-------------	--	--	------

Barn 3-6 år			52 %
-------------	--	--	------

Sum			100 %
-----	--	--	-------

Kostnadsfordeling etter barnas alder (vektet)

Barn 0-2 år			50 221 275
-------------	--	--	------------

Barn 3-6 år			54 967 131
-------------	--	--	------------

SUM			105 188 406
-----	--	--	-------------

Foreldrebetaling og kostpenger

Satser per år, hel plass i 11 måneder:	Prinsipp	Beløp
Foreldrebetaling uten rabatter	Satsen i tilskuddsåret	28 000
Kostpenger per barn	Regnskap delt på heltidsbarn	5 294
Kostpenger	Inntekten i regnskapsåret, deflatert	5 770

Inntekt til kommunen årlig:	
Barn 0-2 år	5 598 768
Barn 3-6 år	11 030 122
SUM foreldrebetaling	16 628 890

Offentlig finansiering: Kostnad minus betaling:

Barn 0-2 år	44 622 506
Barn 3-6 år	43 937 009
SUM barn	88 559 515

Satser for driftstilskudd per plass (100%)

Barn 0-2 år	269 153
Barn 3-6 år	134 520

Satser for kapitaltilskudd til private ordinære barnehage per heltidsplass avhenger av barnehagebyggets byggeår evt. godkjennings år (jfr. «Forskrift om endring i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager», med ikrafttredelse 1.1.2024, kunngjort 17.10.23):

- Til og med 2015   kr 12 900
- 2016 - 2018   kr 25 900
- 2019 - 2021   kr 29 300
- 2022 - 2024   kr 36 500

Kommunens regneark vedr. avregning og justering av regnskapsår 2022 sendes PBL, og til de private ordinære barnehagene ved forespørsel.

4 Tilskudd til private barnehager 2024

I hht. forskriftens § 12.1.ledd skal kommunen bruke innrapportering av årsmelding per 15.12.23 i BASIL som grunnlaget for utregningen av tilskuddet til de private barnehagene. Videre kan kommunen i lokale retningslinjer bestemme at de private barnehagene skal rapportere antall barn etter alder og oppholdstid ved flere tidspunkter i året, og hva som skal til for at tilskuddet endres i løpet av året. De lokale retningslinjene skal fastsettes før tilskuddsåret begynner. Gjeldende lokale retningslinjer tilsier følgende utbetalingstidspunkt:

- 1.utbetaling: 02.01.24 (for januar - mars)
- 2.utbetaling: 02.04.24 (for april - juni)
- 3.utbetaling: 01.07.24 (for juli - august)
- 4.utbetaling: 02.09.24 (for september - oktober)
- 5.utbetaling: 01.11.24 (for november - desember)

Om telling ikke er gjennomført og godkjent av kommunen før juleferien blir driftstilskudd for 1.kvartal utbetalt som forskudd den 2.januar. Avvik mellom forskudd og reelt tilskudd for 1.kvartal justeres mot neste utbetaling.

Telldataer for 2024:

- 15.12.23
- 01.01.24
- 01.09.24

Kommunen bruker informasjon fra VIGILO ved telletidspunkt. Det er derfor viktig at VIGILO er oppdatert til enhver tid. Viser til, enhver tids, gjeldende retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager.

Bilag vedrørende driftstilskuddet for 2024 vil bli lagt ut i Teams i januar 2024, i låst kanal som hver enkelt barnehage har med kommunen.

Klage

I henhold til Forvaltningslovens kapittel 6 kan vedtaket påklages og klagefristen er 3 uker fra du mottar dette brevet. Klagen må være skriftlig og begrunnes og skal nevne det vedtaket det klages over. Klages sendes Stjørdal kommune, postboks 133, 7501 Stjørdal, via epost til postmottak@stjordal.kommune.no eller via [digipost](#). Dersom Stjørdal kommune finner at begrunnelsen for klagen er berettiget fattes nytt vedtak. Dersom vedtak opprettholdes, sendes klagen til Statsforvalteren.

Med hilsen

Kjersti Stendahl

barnehagemyndighet

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stjørdal kommune og har derfor ingen signatur.

Revisors undersøkelse knyttet til Værnesregionen Brann og Redning

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

27/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 23/184 - 11

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse med en framdriftsplan for hva som gjøres/skal gjøres for å tilfredsstillere lovkrav til det fysiske arbeidsmiljø i dagens brannordning innen 27.09.24.
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren gripe tak i revisors påviste forbedringspunkter i den fremlagte rapport.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en tilbakereportering om oppfølgingen innen utgangen av oktober 2024.

Vedlegg

Revisors rapport vedrørende VRBRT
Underveisrapportering

Ikke trykte vedlegg

Kontrollutvalget sak 21/23.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet bestilling av undersøkelse hos revisor i møte den 09.06.23, sak 21/23. Kontrollutvalget gjorde slikt vedtak i saken:

1. *"Kontrollutvalget vurderer det som hensiktsmessig å be revisor om å gjennomgå administrasjonens svar og det oversendte materialet. Ytterligere undersøkelser kan gjennomføres.*
2. *Kontrollutvalget gir kontrollutvalgets leder myndighet til foreta og å godkjenne bestilling til revisor i samarbeid med kontrollutvalgets sekretær."*

Underveisrapportering

I sin underveisrapportering til kontrollutvalget gir revisor blant annet uttrykk for sin foreløpige vurdering:

- *"Bekymringer knyttet til arbeidsmiljø. Følges opp av kommunen i samarbeid med BHT.*
- *De fleste forhold knyttet til virksomhetsplanlegging er belyst og vil bli gjennomgått i forbindelse med budsjettprosess og forslag til ny brannordning. Følges opp av kommunen.*
- *Det er enkelte elementer knyttet til organisatoriske og økonomiske forhold hvor revisor kan bidra med ytterligere undersøkelser:*
  - *Styring i VRBRT – avtaler, delegering av myndighet osv.*
  - *Økonomi - attestasjons- og anvisningsrutiner, kartlegging bilbruk, gave*
  - *Avtaler og samhandling mellom VRBRT og K160UTR.*
- *Revisor vil bruke inntil 250 timer på å gjennomføre undersøkelsene, og levere rapport innen 01.12.23."*

I kontrollutvalgets møte 1.9.23 (sak 24/23) redegjorde revisor for gjennomgang av tilsendt materiale og behov for eventuelt videre undersøkelser. I saken påpekte revisor at flere

forhold følges opp av kommunen på andre måter, men at det var enkelte elementer/områder hvor revisor kunne bidra med ytterligere undersøkelser. Områdene revisor nevnte som aktuelle å undersøke videre på vegne av kontrollutvalget var:

- Styring i VRBRT – avtaler, delegering av myndighet osv.
- Økonomi - attestasjons- og anvisningsrutiner, kartlegging bilbruk, gave
- Avtaler og samhandling mellom VRBRT og K160UTR.

Kontrollutvalgets leder tok revisors vurderinger til etterretning og ba revisor gå videre iht. til dette.

Revisors rapport

Revisor har nå oversendt sin rapport. Enkelte utdrag gjengis her, men det vises til rapporten i sin helhet som følger som vedlegg.

Revisor gir i sin rapport blant annet uttrykk for at det ikke er funnet avvik knyttet til attestasjon og anvisning verken på faktura eller lønn. Revisor registrerer imidlertid at det i VRBRT utbetales relativt mye overtidsgodtgjøring. Revisor mener at det vil være viktig å følge opp at overtidsbruken er innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser for arbeidstid og overtid. Revisor har fått informasjon om at grunnlag for månedlig lønnsutbetaling i VRBRT består av flere tillegg. Tilleggene har grunnlag i kompliserte avtaler, både sentrale avtaler og ulike lokale avtaler i kommunene. Revisor mener dette er noe kommunen bør vurdere å se nærmere på, med tanke på enklere administrasjon og internkontroll ved utbetaling av lønn.

Etter revisors vurdering burde brannbilen som ble gitt som gave vært verdsatt. Verdien burde vært ført som salg av anleggsmiddel i investeringsregnskapet og samme verdi burde vært utgiftsført som et tilskudd i driftsregnskapet. Revisor vurderer at slike gave-transaksjoner påvirker regnskapet og burde vært vedtatt av kommunestyret slik at administrasjonen hadde hatt en gyldig bevilgning, jf. kommuneloven §14-5.

Revisor opplyser videre at utrykningsforskriften (§ 2) stiller krav til at den som skal kjøre utrykning. Den som skal kjøre utrykning må inneha utrykningskompetanse, gyldig kompetansebevis og gyldig førerkort for det aktuelle kjøretøyet. Statens vegvesen utsteder nasjonalt kompetansebevis som kode 160 i førerkortet. Den som skal kjøre utrykning for VRBRT må derfor gjennomgå opplæring for å få kode 160 i førerkortet. Gyldigheten av kompetansebeviset er fem år. For å opprettholde retten til å kjøre utrykning må ansatte fornye kompetansebeviset. VRBRT kan kjøpe disse tjenestene i markedet eller gjennomføre opplæringen på egenhånd. Det er ulike krav til kursarrangør, undervisningsansvarlig og utrykningsinstruktør, hvor Statens vegvesen gir de respektive godkjenninger.

Revisor har fått bekreftet at avtalen om kjøp av opplæringstjenester med selskapet K160UTR AS ikke ble underlagt konkurranse eller lagt ut på anbud. Kontrakten har en varighet på 5 år med opsjon på 2 år + 2 år. K160UTR ble registrert i Brønnøysundregistrene 3.2.2021.

Revisor oppsummerer samhandlingen mellom VRBRT og K160UTR AS som består av flere ikke-økonomiske ytelser/gjenytelser slik:

- *"VRBRT som kursarrangør gjør det mulig for K160UTR å tilby opplæringstjenester for kode 160 i et marked.*
- *K160UTR sørger for godkjenning som undervisningsansvarlig og administrerer opplæringen.*
- *VRBRT gjennomfører egen opplæring i utrykningskjøring ved bruk av interne instruktører og i ansattes arbeidstid*
- *K160UTR har tilgang på instruktører, utrykningskjøretøy og lokaler hos VRBRT som lån eller leie*
- *K160UTR får godkjenning av sine opplæringsbiler hos VRBRT v/brannsjef*
- *K160UTR bruker VRBRT sin logo på opplæringsbilene*

- *K160UTR har forpliktet seg til å gi ansatte i VRBRT fortrinnsrett til stillinger i selskapet."*

Revisor anbefaler kommunen å vurdere kontraktens hensiktsmessighet, gitt den faktiske samhandlingen mellom kommunen og selskapet. Aktuell lovgivning kan være lov om offentlige anskaffelser og regelverket om offentlig støtte. Det er viktig å sikre stor grad av gjennomsiktighet i samhandlingen mellom kommunen og andre aktører. Etter revisor vurdering må K160UTR AS sin bruk av VRBRT sin logo godkjennes av kommunen eller avvikles.

Vurdering

Revisor har opplyst at det fysiske arbeidsmiljøet blir fulgt opp av kommunen og har avgrenset bort fra dette i sin undersøkelse. Vi anbefaler derfor at kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse for hva er gjort/skal gjøres for å tilfredsstille lovkrav til det fysiske arbeidsmiljø i dagens brannordning.

Revisor har i sin rapport påvist flere forbedringspunkter. Vi anbefaler at kommunen griper tak i og utbedrer disse.

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne undersøkelsen på oppdrag fra Stjørdal kommunes kontrollutvalg i perioden august 2023 til april 2024.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i undersøkelsen.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidtnorge.no.

Trondheim, 29.05.24

Monica Nordvik Larsen

Oppdragsansvarlig revisor

Tor Arne Stubbe

Forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne undersøkelsen på oppdrag fra kontrollutvalget i Stjørdal kommune. Undersøkelsen har omfattet enkelte forhold knyttet til Værnesregionen brann- og redningstjeneste (VRBRT), deriblant styring av VRBRT, enkelte forhold knyttet til økonomi, og samhandlingen med selskapet K160UTR.

I kapittel 2 gjennomgås styringen av Værnesregionen brann- og redningstjeneste (VRBRT). Styringen følger kommunelovens bestemmelser om vertskommuneorganisering med tilhørende avtale mellom vertskommunen (Stjørdal) og den respektive samarbeidskommunen. Avtalen redegjør for samhandling og informasjonsflyt mellom vertskommune og samarbeidskommune. Kommunedirektøren i vertskommunen er øverste administrative leder for tjenesten, og svarer til de respektive kommunestyrene. Værnesregionen brann- og redningstjeneste er administrativt organisert innen tjenesteområde Samfunn og sektor Bydrift og infrastruktur.

I kapittel 3 oppsummerer vi gjennomførte kontroller knyttet til rutiner for attestasjon og anvisning, bruk av tjenestebiler i VRBRT og en gave til Ukraina. Revisor finner at tjenestens praksis for attestasjon og anvisning følger økonomireglementet og gjeldende fullmaktsstruktur. VRBRT sin bruk av tjenestebiler synes å være i tråd med regelverket og gjeldende brannordning. Revisor påpeker at gaven til Ukraina, en brannbil, burde hatt bevilgningsvedtak i kommunestyret og vært ført i kommunens regnskap.

I kapittel 4 oppsummerer vi undersøkelser knyttet til VRBRT sin samhandling med et selskap som selger opplæring i utrykningskjøring (K160UTR AS). Revisor finner at kommunen kjøper lite tjenester fra selskapet, og at VRBRT i all hovedsak gjennomfører opplæringen internt. Stjørdal kommune fakturerer også tredjeparter for gjennomført opplæring. K160UTR anvender logo for Værnesregionen brann- og redningstjeneste på sine opplæringsbiler uten dokumentert hjemmel for dette, noe som kan være straffbart i henhold til straffelovens §165.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	6
1.1 Bestilling.....	6
1.2 Om undersøkelserne	6
1.3 Uttalelse om rapport	7
2 Styring og organisering.....	8
2.1 Overordnet styring.....	8
2.1.1 Kommunedirektørutvalget (AU).....	9
2.1.2 Interkommunalt politisk råd	9
2.2 Organisering.....	10
3 Økonomi.....	11
3.1 Attestasjon og anvisning.....	11
3.2 Bruk av tjenestebiler	11
3.3 Gave til Ukraina.....	12
4 Opplæring.....	13
4.1 VRBRT og K160UTR.....	13
Kilder	17
Vedlegg 1 – Vertskommuneavtale	18
Vedlegg 2 – Uttalelse	26
Vedlegg 3 – Bekymringsmelding til kontrollutvalget	27

Figurer

Figur 1. Delegering til vertskommune.....	8
Figur 2. Administrativ organisering	10
Figur 3. Bilder av opplæringsbiler disponert av K160UTR	15

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune fattet følgende vedtak i sak 21/23 (9.6.23):

«Vedtak:

- 1. Kontrollutvalget vurderer det som hensiktsmessig å be revisor om å gjennomgå administrasjonens svar og det oversendte materialet. Ytterligere undersøkelser kan gjennomføres.*
- 2. Kontrollutvalget gir kontrollutvalgets leder myndighet til foreta og å godkjenne bestilling til revisor i samarbeid med kontrollutvalgets sekretær.»*

Bakgrunnen for vedtaket er en henvendelse til kontrollutvalget, hvor kontrollutvalget oppfordres til å gjøre en vurdering av Værnesregionen brann- og redningstjeneste (VRBRT) knyttet til en rekke forhold (KU-sak 21/23).

I kontrollutvalgets møte 1.9.23 (sak 24/23) redegjorde revisor for gjennomgang av tilsendt materiale og behov for eventuelt videre undersøkelser. I saken påpekte revisor at flere forhold følges opp av kommunen på andre måter, men at det var enkelte elementer/områder hvor revisor kunne bidra med ytterligere undersøkelser. Områdene revisor nevnte som aktuelle å undersøke videre på vegne av kontrollutvalget var:

- Styring i VRBRT – avtaler, delegering av myndighet osv.
- Økonomi - attestasjons- og anvisningsrutiner, kartlegging bilbruk, gave
- Avtaler og samhandling mellom VRBRT og K160UTR.

Denne rapporten svarer ut revisors undersøkelser knyttet til over nevnte områder.

1.2 Om undersøkelsene

Undersøkelsene er gjennomført i henhold til NKRF - kontroll og revisjon i kommunenes standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001, så langt denne passer (Norges kommunerevisorforbund 2020). Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Stjørdal kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 (Kommunal- og distriktsdepartementet 2018)(Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2019).

Revisor har innhentet ulike typer data for å belyse de ulike temaene nevnt i avsnitt 1.1. Det er blant annet gjennomført intervju med kommunedirektør, sektorsjef bydrift og infrastruktur, brannsjef og vara brannsjef. I tillegg er det innhentet dokumentasjon knyttet til avtaler, kontrakter og interne rutiner. Det er dessuten foretatt kontroll av om rutinene på økonomiområdet etterleves. Revisor har ved vurdering av avtale og samhandling med VRBRT og K160UTR AS, tatt utgangspunkt i avtalen, intervju med ulike personer i Stjørdal kommune og offentlig tilgjengelige opplysninger på hjemmesiden til K160UTR AS¹.

1.3 Uttalelse om rapport

Utkast til rapport ble oversendt kommunedirektøren til gjennomsyn og kommentarer den 22.04.24. Revisor mottok svar fra kommunedirektør den 27.04.24. I svaret ble det påpekt at revisor to steder hadde brukt benevnelsen utrykningsleder, og hvor det korrekte er innsatsleder. Dette er korrigert i foreliggende rapport. Det er også gjort en tilføyelse/presisering i oppsummering av samhandling mellom VRBRT og K160UTR (kulepunkt 3), jfr uttalelse til rapport.

I tillegg ytret kommunedirektør at det kunne være ønskelig at henvendelsen til kontrollutvalget (varslingsbrevet) ble vedlagt rapporten i anonymisert form. Avsender av bekymringsmelding til kontrollutvalget har oversendt denne til revisor og gitt skriftlig samtykke til at den vedlegges rapporten (se Vedlegg 3). Revisor har sladdet enkelte personidentifiserbare opplysninger.

---

¹ <https://k160utr.no/>

2 STYRING OG ORGANISERING

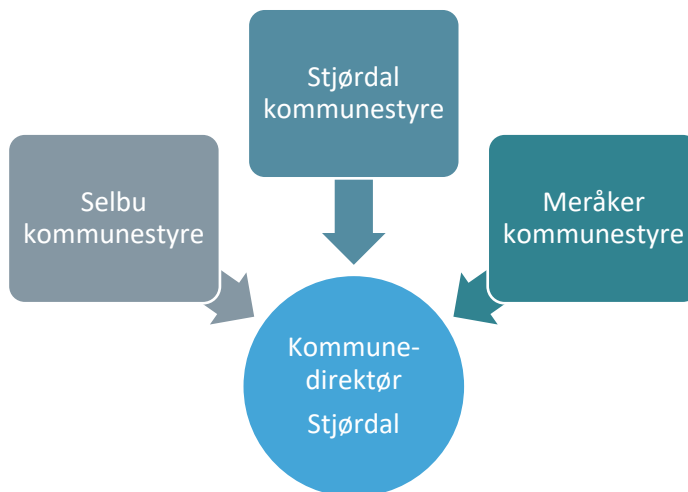
Kommunene Selbu, Meråker og Stjørdal samarbeider om løsning av oppgaver knyttet til kommunenes ansvar for brann- og redningstjenester. Samarbeidet er pr dato organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid hvor Stjørdal kommune er vertskommune etter kommunelovens kapittel 20.

2.1 Overordnet styring

Det er kommunestyret som er det øverste organet i kommunen. All myndighet og alle plikter som en kommune har etter regelverket, ligger derfor hos kommunestyret. Kommunestyret har adgang til å delegerer sin myndighet til andre i henhold til kommuneloven. Mer spesifikt har kommunestyret adgang til å delegerer sin myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer², ordfører, kommunedirektør (§5-3) og andre rettssubjekter (§5-4).

Værnesregionen brann og redningstjeneste (VRBRT) er en del av Stjørdal kommune, og del av et administrativt vertskommunesamarbeid (§20-2). Dette betyr at vertskommunen skal utføre oppgaver og kan treffe vedtak i saker som *ikke har prinsipiell betydning* på vegne av samarbeidskommunene.

Figur 1. Delegering til vertskommune

² I henvendelse til KU ble det referert til et møte i brannstyret. Revisor har fått bekreftet at det ikke eksisterer et brannstyre i Stjørdal kommune. Et slikt styre eksisterer heller ikke innenfor samarbeidet (VRBRT).

Kommunestyrene i Meråker, Selbu og Stjørdal har gjennom vedtak av vertskommuneavtalen³ delegert myndighet til kommunedirektøren i Stjørdal kommune⁴. Det vil si at kommunedirektør i Stjørdal har myndighet for kommunene i samarbeidet etter "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver", myndighet til å utføre rapportering til SSB og årlig KOSTRA rapportering, og har videre søksmåls- og ankekompetansen samt er partsrepresentant i rettssaker og tvister som knytter seg til oppgaver som tilligger samarbeidet og hvor deltakerkommunen er rett saksøker/saksøkt (Justis- og beredskapsdepartementet 2002).

Saker av prinsipiell betydning skal behandles av de respektive kommunestyrene (Meråker, Selbu, Stjørdal), eksempelvis virksomhetsplan, budsjett, tertialrapporter og årsrapport. Samarbeidet er ytterligere regulert i vertskommuneavtalene som er vedtatt av kommunestyrene i alle kommunene, eksempelvis knyttet til dialog og økonomi (se vedlegg 1).

2.1.1 Kommunedirektørutvalget (AU)

I henhold til vertskommuneavtalen er det opprettet et utvalg sammensatt av kommunedirektørene i alle samarbeidskommunene og to tillitsvalgte. Kommunedirektørutvalget ledes av kommunedirektøren i vertskommunen og har en *rådgivende/koordinerende rolle* i samarbeid. Revisor har gjennomgått protokollene fra møter i kommunedirektørutvalget (AU) for perioden 2021-24. Det er gjennomført 27 møter i perioden og de møtende har gjennomgående vært de respektive kommunedirektørene, tillitsvalgte og sekretær for utvalget. Det har ikke vært behandlet egne saker knyttet til brann- og redningstjenesten i perioden⁵.

2.1.2 Interkommunalt politisk råd

I henhold til vertskommuneavtalen er det etablert fast møteplass mellom politisk nivå og kommunedirektørutvalget som skaper en arena for dialog mellom de enkelte kommunene. Det politiske samarbeidet har en *rådgivende/hørende rolle* i tjenestesamarbeidet. Revisor har gjennomgått protokollene fra møter i Interkommunalt politisk råd for perioden 2021-24. Det er gjennomført 16 møter i perioden og de møtende har gjennomgående vært de respektive ordførerne, kommunedirektørene, tillitsvalgte og sekretær for utvalget. Vi ser også at

---

³ Samarbeidsavtale VRBRT er behandlet i kommunestyret i Meråker i sak PS 19/2023, i Selbu i sak PS 23/2023, og i Stjørdal i sak PS 22/2023.

⁴ Revisor registrerer at delegeringsreglementet i Stjørdal kommune ikke er korrekt pt. Det er ikke adgang til direkte delegering fra kommunestyret til leder for brann- og redningsvesenet (jfr kml §5-3), og det er også henvist til opphevede forskriftsbestemmelser.

⁵ I møte 9.1.24 (sak 5) ble ny økonomifordelingsmodell VRBRT drøftet. Saken tatt til orientering.

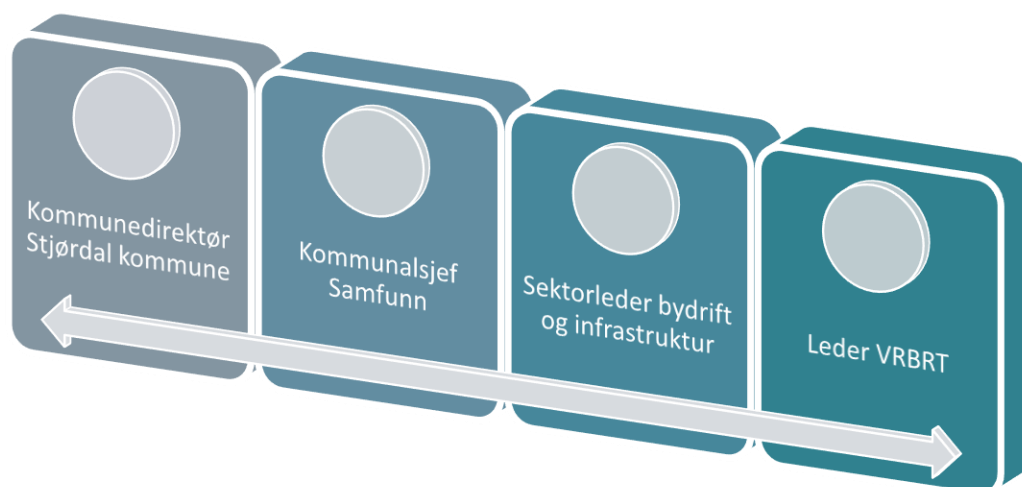

kommuneoverlege, leder for VarIT og observatør fra fylkeskommunen har vært hyppig til stede. Det har ikke vært behandlet egne saker knyttet til brann- og redningstjenesten i perioden.

2.2 Organisering

Kommunedirektøren i Stjørdal kommune er arbeidsgiver for ansatte, administrasjon og leder i VRBRT jfr punkt 5 i vertskommuneavtalen. Avtalen omhandler også organisering av VRBRT. Avtalen spesifiserer at «VRBRT organiseres som en tjeneste ledet av en enhetsleder som delegeres ansvar for drift, personal og økonomi. Vertskommunen har ansvar for tilsettinger i tråd med vanlige prosedyrer». VRBRT har i henhold til avtalen hovedkontor på Stjørdal, men samarbeidskommunene er forpliktet til å stille nødvendige lokaliteter og utstyr til rådighet for tjenesten i den enkelte kommune. Ansatte møter ved sitt avtalte tjenestested, men kan bli omdisponert ved behov. Slik vertskommuneavtalen beskriver, så er VRBRT organisert i «linja» i Stjørdal kommune.

Figur 2. Administrativ organisering

Revisor har i intervju fått bekreftet at det kan ha vært uklarheter knyttet til delegeringsreglementet i Stjørdal kommune, hvor det framgår en direkte delegering til Brannsjef i kommunen (Stjørdal kommune 2021a). Kommunelovens § 5-3 gir ikke kommunestyret adgang til å direkte delegerer myndighet til andre ansatte i administrasjonen enn kommunedirektør. Kommunedirektøren skal sørge for etablering og drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte, deriblant delegerer myndighet til leder av brann- og redningsvesenet slik at oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter ivaretas.

3 ØKONOMI

Revisor har etter avtale med kontrollutvalget foretatt kontroller av noen utvalgte områder knyttet til økonomi i VRBRT. Dette gjelder mer spesifikt rutiner for attestasjon og anvisning, bruk av tjenestebiler og en gave til Ukraina.

3.1 Attestasjon og anvisning

Rutiner for attestasjon og anvisning er en del av kommunens økonomiske internkontroll. Rutinene skal forebygge feil utbetalinger fra kommunen, det være seg fakturaer, lønn, utlegg osv. Den som attesterer skal ha myndighet til å foreta bestillinger/innkjøp og bekrefte at beløp til utbetaling er korrekt. Den som anviser til utbetaling godkjenner belastningen på sitt budsjettområde, og har myndighet til å avgjøre hvem som kan attestere. Attestant vil i de fleste tilfeller være underordnet anviser. Attestasjonsmyndighet og anvisningsmyndighet håndteres i kommunens økonomisystem i henhold til oppdatert fullmaktsstruktur.

Revisor har kartlagt rutiner rundt attestasjon og anvisning av faktura og lønn og kontrollert et utvalg faktura og lønnsutbetalinger for ansvar innenfor VRBRT i Stjørdal kommunes regnskap for 2023 ift om de er attestert og anvist som omtalt i økonomireglementet(Stjørdal kommune 2021b).

Revisor har ikke funnet avvik knyttet til attestasjon og anvisning verken på faktura eller lønn⁶.

Revisor registrerer at det i VRBRT utbetales relativt mye overtidsgodtgjøring. Det vil være viktig å følge opp at overtid Bruken er innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser for arbeidstid og overtid. Revisor har fått informasjon om at grunnlag for månedlig lønnsutbetaling i VRBRT består av flere tillegg. Tilleggene har grunnlag i kompliserte avtaler, både sentrale avtaler og ulike lokale avtaler i kommunene. Dette er noe kommunen bør vurdere å se nærmere på, med tanke på enklere administrasjon og internkontroll ved utbetaling av lønn.

3.2 Bruk av tjenestebiler

Værnesregionen brann- og redningstjeneste (VRBRT) har flere tjenestebiler registrert på ulike ansvar. De fleste av tjenestebilene utstyrt med spesialutstyr til brann, redning og feiing og er lite egnet til annet enn tjenstlige formål. I intervju har revisor fått opplyst at tjenestebilene står parkert ved brannstasjonen når de ikke er i bruk og at de kun benyttes til tjenesteformål.

---

⁶ Det er bekreftet i samtaler at kommunen hadde en praksis fram til sommeren 2022, hvor leder for VRBRT anviste egen lønn. Fra sommeren 2022 har sektorleder Bydrift og infrastruktur anvist lønnsutbetalinger for leder for VRBRT.

Det er unntak fra dette og det gjelder kommandobil (01-bilen). Denne bilen disponeres hele døgnet av den aktuelle innsatsleder som er på vakt. Kommandobilen benyttes til alle formål, både private og tjenstlige, når innsatsleder er på vakt. I intervju viser ledelsen i VRBRT til at dette er en naturlig løsning da mannskapene ikke er kasernert⁷ på brannstasjonen og kravet om responstid er fire minutter. Det er ikke foretatt ytterligere undersøkelser knyttet til bruk av den aktuelle tjenestebilen.

3.3 Gave til Ukraina

Våren 2022 ble Ukraina invadert av Russland. Vestlige land har siden invasjonen støttet Ukraina med både militært og sivilt materiell. Brann- og redningsvesen over hele Norge ble oppfordret til å sende brann- og redningsutstyr til Ukraina. Dette kunne gjøres gjennom den humanitære organisasjonen «Norsk – Ukrainsk brann og ambulansetøtte (NUBAS)». Utrangert, men fullt brukbart brann- og redningsmateriell, er derfor samlet inn og fraktet til Ukraina av denne organisasjonen.

VRBRT skulle erstatte to brannbiler i denne perioden, den ene tilhørende Meråker kommune og den andre tilhørende Stjørdal kommune. Bilene var mer enn 30 år gamle. Leder for VRBRT besluttet å anmode kommunene om å gi disse bilene i gave til Ukraina gjennom den humanitære organisasjonen (NUBAS). I Stjørdal kommune ble denne anmodningen godkjent av sektorleder for bydrift og infrastruktur. Anmodningen ble ikke sendt videre til politisk behandling. I Meråker kommune er anmodningen behandlet som referatsak i kommunestyret (RS 12/2022).

Det er revisors vurdering at brannbilen gitt som gave burde vært verdsatt. Verdien burde vært ført som salg av anleggsmiddel i investeringsregnskapet og samme verdi burde vært utgiftsført som et tilskudd i driftsregnskapet. Revisor vurderer at slike gave-transaksjoner påvirker regnskapet og burde vært vedtatt av kommunestyret slik at administrasjonen har hatt en gyldig bevilgning jfr kommuneloven §14-5.

---

⁷ Kasernere; innkvartere (personell) i fast forlegning.

4 OPPLÆRING

Utrykningsforskriften (§ 2) stiller krav til at den som skal kjøre utrykning. *Den som skal kjøre utrykning må inneha utrykningskompetanse, gyldig kompetansebevis og gyldig førerkort for det aktuelle kjøretøyet. Statens vegvesen utsteder nasjonalt kompetansebevis som **kode 160** i førerkortet.* Den som skal kjøre utrykning for VRBRT må derfor gjennomgå opplæring for å få kode 160 i førerkortet. Gyldigheten av kompetansebeviset er fem år. For å opprettholde retten til å kjøre utrykning må ansatte fornye kompetansebeviset.

Det er ifølge varabrannsjef ca 50 sjåførere i VRBRT som må inneha denne godkjenningen til enhver tid. Samlet gir dette et opplæringsbehov på ca 3 – 8 personer som skal ha førstegangsgodkjenning per år, og ca 5 – 10 personer som skal ha regodkjenning per år. Kjøp av disse opplæringstjenestene har medført relativt høye kostnader for tjenesten.

VRBRT kan kjøpe disse tjenestene i markedet eller gjennomføre opplæringen på egenhånd. Det er ulike krav til **kursarrangør, undervisningsansvarlig og utrykningsinstruktør**, hvor Statens vegvesen gir de respektive godkjenninger.

Det er en forutsetning for å kunne være kursarrangør at man er en offentlig etat, privat foretak eller organisasjon som har utrykningstjeneste som en naturlig og vesentlig del av sin virksomhet. Dette betyr at det ikke er fritt fram for aktører å etablere seg i et marked for opplæring til kode 160, men at vedkommende selskap/aktør må være tilknyttet en virksomhet som driver utrykningskjøring. Revisor registrerer at det eksisterer flere selskaper som driver slik opplæring og at disse er tilknyttet ulike offentlige (blålys-) etater. Revisor registrerer også at det er brann- og redningstjenester som tilbyr slik opplæring selv.

4.1 VRBRT og K160UTR

I mai 2022 inngikk VRBRT en kontrakt med selskapet K160UTR AS. Revisor har fått bekreftet at denne avtalen om kjøp av opplæringstjenester ikke ble underlagt konkurranse eller lagt ut på anbud. Kontrakten har en varighet på 5 år med opsjon på 2 år + 2 år. K160UTR ble registrert i Brønnøysundregistrene 3.2.2021.

Kontrakten spesifiserer at VRBRT er kursarrangør, mens K160UTR ved daglig leder er undervisningsansvarlig og stiller godkjente utrykningsinstruktører. Kontrakten spesifiserer også priser og vilkår knyttet til førstegangsgodkjenning og regodkjenning for kode 160. VRBRT forplikter seg i henhold til kontrakten å benytte tjenester levert av K160UTR.

Revisor har ikke funnet at VRBRT/Stjørdal kommune har vesentlig omsetning mot K160UTR. Det vil si at selskapet i det alt vesentlige ikke har fakturert kommunen for opplæring. Revisor

har ikke gjort videre undersøkelser eller vurderinger knyttet til regelverket om offentlige anskaffelser⁸.

VRBRT v/brannsjef og varabrannsjef forteller i intervju med revisor at de har to godkjente utrykningsinstruktører ansatt i VRBRT. Dette gir mulighet for tjenesten til å gjennomføre all opplæring i utrykningskjøring internt. Revisor har fått bekreftet at instruktørene ikke mottar egen avlønning for dette, men bruker ordinær arbeidstid på gjennomføring av opplæringen. K160UTR administrerer godkjenningen og fakturerer administrasjonskostnader. Revisor har i intervju fått informasjon om at dette tar ned kostnadene forbundet med opplæring i utrykningskjøring i VRBRT vesentlig.

Kontrakten mellom VRBRT og K160UTR spesifiserer videre at K160UTR kun skal bruke VRBRT som sin kursarrangør. Gitt at selskapet omsetter lite mot Stjørdal kommune, men har driftsinntekter på ca 1,2 MNOK (2022), så selger selskapet opplæringstjenester til andre, hvor VRBRT står som kursarrangør. Revisor har ikke hatt tilgang til regnskap eller annen dokumentasjon i K160UTR. Kontrakten spesifiserer at K160UTR skal gjennomføre kurs til tredjeparter i regi av VRBRT til angitt pris. Kontrakten spesifiserer også at K160UTR kan låne eller leie instruktører, utrykningskjøretøy og lokaler hos VRBRT, så lenge dette ikke går ut over beredskap og økonomi.

Revisor finner at Stjørdal kommune har fakturert tredjeparter for gjennomført opplæring på kode 160. Revisor kjenner ikke til om opplæringen er utført av ansatte i VRBRT, og om det foreligger avtaler om kjøp/salg av slik opplæring til tredjeparter, og om evt materiell og lokaler tilhørende VRBRT er benyttet.

Kontrakten mellom VRBRT og K160 UTR spesifiserer at VRBRT skal stå som ansvarlig for godkjenning av opplæringsbiler, eid av den enkelte instruktør privat (anbefalt forretningsmodell fra regnskapsfører), og om nødvendig ovenfor Statens vegvesen, inngå avtale om tilhørighet for opplæringsbiler, og disposisjonsrett for eier/e (dette for registrering). Dette betyr at VRBRT v/brannsjef godkjenner opplæringsbiler som er privat eid av den enkelte instruktør i K160 UTR. Revisor er ikke kjent med at det ytes vederlag for denne godkjenningen.

Et av forholdene revisor er bedt om å undersøke særskilt er bruk av VRBRT sin logo på K160UTR sine opplæringsbiler. Bruken av logo er dokumentert fra K160UTR sine nettsider. Revisor har stilt spørsmål om det foreligger en godkjenning/dokumentasjon for bruk av VRBRT sin logo på kjøretøy eid av K160UTR (privat eide biler). Her svarer VRBRT at det ikke foreligger

---

⁸ Revisor ser at andre kommuner lyser ut anbud for samme opplæring av mindre omfang og kortere varighet enn VRBRT sin kontrakt med VRBRT. Eks [Utrykningskurs kode 160 | Doffin, Database for offentlige anskaffelser](#)

slik skriftlig godkjenning, men kjøretøyene er registrert som godkjente utrykningskjøretøy i regi av VRBRT. På grunn av stor likhet til VRBRT sine tjenestebiler (farge, logo), mener revisor at det er en fare for at publikum/innbyggere forveksler disse opplæringsbilene med VRBRT sine tjenestebiler. Revisor gjør også oppmerksom på at uhjemlet bruk av «et norsk eller utenlandsk offentlig våpen, merke eller segl eller noe som lett kan forveksles med slike» er et brudd på straffeloven §165 b) (Justis- og beredskapsdepartementet 2005).

Figur 3. Bilder av opplæringsbiler disponert av K160UTR

Kilde: <https://k160utr.no/>

Samhandlingen mellom VRBRT og K160UTR beskrives av ledelsen i VRBRT som et faglig samarbeid og ikke et økonomisk samarbeid. Dette står i kontrast til kontraktens spesifisering av priser og vilkår, jfr at VRBRT skal benytte K160UTR sine tjenester. Kontrakten inneholder også følgende formulering vedrørende forpliktelser for VRBRT: «Være inneforstått med K160UTR sin forretningsidè, noe som innebærer kommersiell virksomhet for selskapet».

Revisor er også undrende til kontraktens spesifisering av fortrinnsrett til framtidige ansettelser i K160UTR. «*Fortrinnsretten gjelder framtidig innleie og ansettelse av instruktører til bruk for utdanning av utrykningsførere i regi av K160UTR og eller VRBRT, men bare dersom arbeidstaker er kvalifisert for stillingen*». Revisor har ikke informasjon om bakgrunnen for at K160UTR tilstår ansatte og tidligere ansatte i VRBRT denne fordelten. Revisor kjenner ikke til at ansatte eller tidligere ansatte er tilbudt eller har benyttet seg av denne fordelten.

Samhandling VRBRT og K160UTR oppsummert:

- Samhandlingen mellom VRBRT og K160UTR består av flere ikke-økonomiske ytelser/gjenytelser
  - VRBRT som kursarrangør gjør det mulig for K160UTR å tilby opplæringstjenester for kode 160 i et marked.
  - K160UTR sørger for godkjenning som undervisningsansvarlig og administrerer opplæringen.
  - VRBRT gjennomfører egen opplæring i utrykningskjøring ved bruk av interne instruktører og i ansattes arbeidstid
  - K160UTR har tilgang på instruktører, utrykningskjøretøy og lokaler hos VRBRT som lån eller leie
  - K160UTR får godkjenning av sine opplæringsbiler hos VRBRT v/brannsjef
  - K160UTR bruker VRBRT sin logo på opplæringsbilene
  - K160UTR har forpliktet seg til å gi ansatte i VRBRT fortrinnsrett til stillinger i selskapet.

Kommunen bør vurdere kontraktens hensiktsmessighet, gitt den faktiske samhandlingen mellom kommunen og selskapet. Aktuell lovgivning kan være lov om offentlige anskaffelser og regelverket om offentlig støtte. Det er viktig å sikre stor grad av transparens i samhandlingen mellom kommunen og andre aktører. Revisor vurderer at K160UTR sin bruk av VRBRT sin logo må godkjennes av kommunen eller avvikles.

KILDER

- Justis- og beredskapsdepartementet. 2002. *Lov Om Vern Mot Brann, Eksplosjon Og Ulykker Med Farlig Stoff Og Om Brannvesenets Redningsoppgaver (Brann- Og Eksplosjonsvernloven)*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20>.
- . 2005. *Lov Om Straff (Straffeloven)*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-05-20-28>.
- Kommunal- og distriktsdepartementet. 2018. *Kommuneloven*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. 2019. "Forskrift Om Kontrollutvalg Og Revisjon." https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904#KAPITTEL_3.
- Norges kommunerevisorforbund, NKRF. 2020. "RSK 001 Standard for Forvaltningsrevisjon." https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/RSK_RevisjonsStandard_Kommune/RSK_001_Standard_for_forvaltningsrevisjon_200812.pdf.
- Stjørdal kommune. 2021a. *Delegeringsreglement*. https://www.stjordal.kommune.no/_f/p3/iacd46eb0-c5b9-4425-923d-de48bce26238/delegeringsreglement-etter-kommunestyrevedtak-280121.pdf.
- . 2021b. *Økonomireglement*. https://www.stjordal.kommune.no/_f/p3/id8ac3186-af96-40ca-8630-982489ce6676/okonomireglement_vedtatt-28jan-2021.pdf.

VEDLEGG 1 – VERTSKOMMUNEAVTALE

---

søk

Vertskommuneavtale

etter kommunelovens kapittel 20, administrativt vertskommunesamarbeid,
§§ 20-1, 20-2, 20-4, 20-5, 20-7, 20-8, 20-9 og 20-10
om

Værnesregionen Brann- og redningstjeneste

Mellom

Meråker kommune
Selbu kommune
(samarbeidskommuner)

og

Stjørdal kommune
(vertskommune)

Stjørdal, januar 2023

Innhold: No table of contents entries found.**1. Formål**

Værnesregionen Brann- og redningstjeneste (VBRT) er opprettet for å utføre de oppgaver som er delegert kommunedirektøren i vertskommunen med hjemmel i kommunelovens §20-2, Administrativt vertskommunesamarbeid, under Stjørdal kommune, Org.nr. 939958851.

Avtale om vertskommunesamarbeid er en bilateral avtale mellom én vertskommune og én samarbeidskommune. Avtalene i Værnesregionen er av praktiske årsaker skrevet som én avtale mellom flere parter, men er i realiteten flere bilaterale avtaler.

Avtale om VBRT er basert på kommunenes behov for god og systematisk ledelse og drift av felles tjenester. Samarbeidet vil være førende for den langsiktige forpliktelsen for de deltagende kommunene, og vil være førende for planlegging av bemanning og budsjetter.

En operativ brann- og redningstjeneste i Værnesregionen skal løse de samfunnsmessige utfordringer fremtidens brannvesen vil ha og trygge kommunens innbyggere og andre verdier på en kvalitativt god måte. Værnesregionen skal løse dette gjennom interkommunalt samarbeid etter vertskommunemodellen.

Samarbeidet skal opprettholde og forbedre dagens beredskapsnivå og søke å heve kvaliteten for alle i de samarbeidende kommunene. Dagens stasjonsstruktur skal ikke endres men det kan utredes løsninger for felles utdannings- og kursfasiliteter knyttet til en av stasjonene.

Samarbeidet skal ikke medføre en overføring av eierskap verken til eksisterende bygningsmasse eller annet kostnadskrevenende utstyr som biler m.m.

Etablering av VBRT gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse med de rettigheter og plikter som ligger for de ansatte og kommunene i dette. Det er ikke en målsetting i prosjektet å bruke omorganiseringen som en reduksjon i antallet mannskaper. Det er fremtidens Dimensjoneringsforskrift og ROS-analyser som vil legge grunnlaget for størrelsen på tjenesten.

2. Definisjoner

Kommunene i samarbeidet defineres slik:

Vertskommune: Den kommune som har fått delegert myndighet til å utføre oppgaver på vegne av samarbeidskommunen.

Samarbeidskommune: Den kommune som har videre delegert sin myndighet til kommunedirektøren i en vertskommune.

Deltakerkommuner: Kommunene i samarbeidet. Vertskommune + Samarbeidskommune

=Deltakerkommuner

3. Overordnet styring

Kommunestyrene i samarbeidskommunene gir i henhold til denne avtalen egen kommunedirektør instruks om å delegere sin kompetanse til å treffe vedtak i enkeltsaker til kommunedirektøren i vertskommunen på de områder det skal samarbeides om.

Kommunedirektørutvalget

Kommunedirektøren i vertskommunen oppretter et utvalg sammensatt av kommunedirektørene i alle samarbeidskommunene og to tillitsvalgte. Kommunedirektørutvalget ledes av kommunedirektøren i vertskommunen og har en rådgivende/koordinerende rolle i samarbeid.

Politisk samarbeid

Det etableres faste møteplasser mellom politisk nivå og kommunedirektørutvalget som skaper en arena for dialog mellom de enkelte kommunene. Det politiske samarbeidet har en rådgivende/hørende rolle i tjenestesamarbeidene.

4. Myndighet og oppgaver

Kommunestyret i alle deltakerkommuner påser at kommunedirektøren i egen kommune delegerer følgende myndighet og oppgaver til kommunedirektøren i vertskommunen:

Myndighet for kommunene i samarbeidet etter: "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver"

Myndighet til å utføre rapportering til SSB og årlig KOSTRA rapportering.

Ha søksmåls- og ankekompetansen samt være partsrepresentanter i rettssaker og tvister som knytter seg til oppgaver som tilligger samarbeidet og hvor deltakerkommunen er rett saksøker/saksøkt.

Kommunene delegerer ikke myndighet til å behandle saker av prinsipiell karakter med utøvelse av politisk skjønn for lovpålagte oppgaver. Dette vil for eksempel gjelde virksomhetsplan, budsjett, tertialrapporter og årsrapport i tillegg til saker av mer prinsipiell karakter som kommunestyrene selv initierer eller som legges frem av kommunedirektøren i vertskommunen. Saker av slik art skal alltid behandles av deltakerkommunenes egne organer.

5. Vertskommunens ansvar

Vertskommunen ved kommunedirektøren skal:

Være arbeidsgiver for ansatte, administrasjon og leder i VBRT.

Drifte alle tjenester i samarbeidet basert på nødvendige delegasjoner.

Stille til disposisjon nødvendige bygg og utstyr for det interkommunale samarbeidet.

Stille til disposisjon nødvendige støttefunksjoner for drift av det interkommunale samarbeidet.

Utarbeide en virksomhetsplan med mål og resultatkrav. Planen skal beskrive de tiltak som planlegges for å få en god måloppnåelse, herunder forventet ressursinnsats.

Inngå nødvendige kontrakter /avtaler for drift av VBRT på vegne av deltakerkommunene.

Organisere kunde- og publikumskontakt for alle kommuner i forbindelse med de oppgaver som er lagt til vertskommunen, herunder veiledning, utarbeide relevant informasjonsmateriale m.m.

Ha arkivansvar for VBRT og påse at arkivering utføres i henhold til arkivloven.

Annet arbeid som står i naturlig sammenheng med avtalens virkeområde, herunder innkjøp av utstyr, konsulenttjenester m.m.

Utarbeide regnskap for drift av VBRT. Regnskapet føres som eget regnskap i vertskommunens driftsregnskap.

Utarbeide budsjett for tjenesten etter politiske føringer gitt i strategisamlinger med alle kommuner.

6. Oppgaver som faller utenfor vertskommunens ansvar.

Deltakerkommunene ivaretar selv følgende oppgaver:

Vedta forskrifter, herunder kommunale avgiftssatser

Vedta planer for den enkelte kommune.

Bestemme nivået på tjenesteinnholdet i den enkelte deltakerkommunen eller tjenester direkte rettet mot innbyggere i den enkelte deltakerkommunen.

7. Organisering av VBRT

VBRT organiseres som en tjeneste ledet av en enhetsleder som delegeres ansvar for drift, personal og økonomi. Vertskommunen har ansvar for tilsettinger i tråd med vanlige prosedyrer.

Tjenesten har hovedkontor i Stjørdal kommune. Samarbeidskommunene stiller lokaliteter som avdelingskontor (hvis behov). Hver kommune er ansvarlig for å stille nødvendige utstyr til rådighet for tjenesten i den enkelte kommune. Kostnader ved dette belastes den enkelte kommune.

Oppmøtested for den enkelte ansatte er normalt den stasjon man har sin tjeneste ved. Alle ansatte må påregne og utføre oppgaver i hele tjenesteområdet. De må derfor kunne møte i andre kommuner etter behov.

8. Rapportering.

VBRT rapporterer til kommunedirektøren i vertskommunen. Kommunedirektøren i vertskommunen rapporterer over virksomheten inkludert regnskap til kommunestyrene i samarbeidet pr. tertial og avlegger årsrapport.

9. Plan og økonomi

VBRT skal styres etter en virksomhetsplan med mål og resultatkrav. Planen skal videre beskrive de tiltak som planlegges for å få en god måloppnåelse, herunder forventet ressursinnsats.

VBRT skal følge kommunenes e-kommunestrategi og gjennomføre investeringer og innkjøp i henhold til vedtatt investeringsplan.

Utgifter til drift

Vertskommunens utgifter til tjenesten vedr. lønn, opplæring, veiledning, kurs, kontorutgifter og annet, finansieres gjennom innbetaling fra deltakerkommunene.

Vertskommunen fakturerer månedlig et akonto-beløp til den enkelte samarbeidskommune. Månedlig akonto utgjør 1/12 av kommunenes budsjetterte andel i samarbeidet. Ved tertialavslutning gjøres en fullstendig avregning. Avvik mellom avregning og akonto etterfaktureres den enkelte kommune i forbindelse med tertialoppgjøret. Beløpet kan da bli enten positivt eller negativt.

Den enkelte kommune forplikter seg til å utføre tjenesten i tråd med vedtak som fattes av vertskommunen og selv bære kostnadene ved dette.

I de tilfeller hvor en deltakerkommune fatter vedtak om å innføre et nytt fagsystem, benytte et avvikende fagsystem eller praktiserer avvikende forvaltningspraksis som medfører at Værnesregionsamarbeidet blir påført ekstra utgifter, vil merkostnader for Værnesregionen samarbeidet dekkes av den kommunen som har behov for endringen/avviket.

Kostnadsfordeling VBRT

Tjenestens kostnader vedrørende lønn, opplæring, veiledning, kurs, hospitering og utdanning og andre kompetansehevende tiltak, kontorutgifter, reiseutgifter, saksbehandlingssystem mv. fordeles mellom kommunene etter følgende fordelingsnøkkel:

Fast andel som deles likt mellom kommunene:30 %

Variabel andel som fordeles etter innbyggertall pr. 1. januar:70 %

Vertskommunen tilkjennes dekning av overheadkostnader tilsvarende 2,5 % av deltakerkommunenes andel av tjenestesamarbeidet.

Kostnadsnøkkel er gjeldende fra avtalens inngåelse.

Endring av kostnadsnøkkel skal drøftes i Kommunedirektørutvalget før oversendelse til den enkelte deltakerkommunen for vedtak. Kostnadsnøkler vedtas samlet for alle interkommunale tjenester i Værnesregionen.

Innskudd, lån og investeringer

VBRT har ikke anledning til å ta opp lån eller gjøre kapitalinvesteringer. Ved behov for dette skal de enkelte kommunene selv gjøre vedtak.

Budsjett

Det er vertskommunen som har det daglige ansvaret for tjenesteproduksjonen og partene i avtalen er enig om at budsjettvedtaket i vertskommunen vil være førende for samarbeidskommunenes vedtatte budsjett. Evt. avvikende endelig budsjettvedtak i samarbeidskommunen, vil anses som en uenighet mellom partene om inngått avtale og vil kunne medføre oppsigelse av avtalen for denne kommunen.

10. Klageinstans

Når en vertskommune fatter vedtak som kan påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd, skal klagen behandles av VBRT som underinstans. Hvis klagen ikke etterkommes til gunst for klager, sendes klagen videre klageinstansen. (Statsforvalter)

11. Evaluering

Med bakgrunn i målsettingen i denne avtalen skal det legges opp til en overordnet gjennomgang og drøfting av fellestjenesten minst hvert fjerde år.

12. Oppsigelse

Dersom deltagerne er enige om det kan samarbeidet oppløses med øyeblikkelig virkning, jf. KL's § 20-8.

Den enkelte kommune kan med 1 års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i vertskommunesamarbeidet. Dato for oppsigelse er 31.12. Etter at oppsigelsestiden er løpt ut, kan kommunen bli forpliktet til fortsatt å betale kostnadene etter denne avtalen i 6 mnd. regnet fra 31. desember påfølgende budsjettår. I de tilfeller partene finner at kostnadene med oppløsningen

blir mindre eller faller bort skal det gjennom avtale med uttredende kommune redusere eller stoppe plikten til å betale kostnadene.

Det stilles krav til partene i avtalen om å tilpasse driften etter oppsigelsestiden er løpt ut slik at merkostnader unngås eller reduseres så mye som mulig. For å raskt avklare spørsmålet om evt. merkostnader er vertskommunen ved mottatt oppsigelse forpliktet til å legge fram for AU kartlegging av konsekvenser for drift og plan for tilpasninger som følge av uttreden. Kartlegging og plan for tilpasning drift skal senest legges fram for AU 6 mnd. før oppsigelsestiden løper ut.

Ved uttreden eller oppløsning vil den enkelte kommune selv overta ansvaret for de oppgaver som omfattes av samarbeidsordningen. De ansattes rettigheter skal ivaretas etter Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

De eiendeler og verdier som er opparbeidet i fellesskap under avtalen, skal tilbakeføres til kommunene etter samme fordelingsnøkkel som er etablert for deling av kostnader.

13. Endring av avtalen

Denne avtalen kan endres dersom en av kommunene i samarbeidet fremsetter krav om det. Endringer krever enighet mellom vertskommunen og samarbeidskommunen.

14. Mislighold

Dersom samarbeidskommunen vesentlig misligholder sin forpliktelse etter denne avtalen, åpner dette for at vertskommunen kan kreve opphør av samarbeidet med øyeblikkelig virkning.

Dersom vertskommunen vesentlig misligholder sine forpliktelser, åpner dette for at samarbeidskommunen kan kreve opphør av samarbeidet med øyeblikkelig virkning.

Kommunen kan da kreve sitt økonomiske tap dekket av den kommunen som misligholder avtalen.

15. Tvister

Eventuell uenigheter mellom partene for den del av avtalen som er rettslig forpliktende skal søkes løst i minnelighet. Dersom partene ikke kommer til enighet, kan tvisten bringes inn for de ordinære domstolene. Vernetting i slike saker skal være vertskommunens vernetting.

16. Ikrafttredelse og varighet

Avtalen, og vertskommunens myndighet til å treffe vedtak, trer i kraft fra 01.01.2021

17. Kommunestyrets godkjenning

Avtalens gyldighet forutsetter godkjenning av kommunestyret selv i den enkelte kommune, jfr. KL's § 20-4, 1. og 2. ledd.

VEDLEGG 2 – UTTALELSE

Tor Arne Stubbe

Fra: Fenstad Erik <Erik.Fenstad@stjordal.kommune.no>
Sendt: lørdag 27. april 2024 10:11
Til: Tor Arne Stubbe
Kopi: Reitan Tor Jakob
Emne: VS: Undersøkelse VRBRT

Det er ikke ofte du mottar e-post fra erik.fenstad@stjordal.kommune.no. Finn ut hvorfor dette er viktig.

Hei

I tillegg til det Bjørn Rønning skriver under, så har vi ønske om at selve «varslingsbrevet» blir lagt med som et vedlegg (gjørne anonymisert).

Med vennlig hilsen

Erik Fenstad

Kommunalsjef Samfunn

Telefon: 905 96 519

www.stjordal.kommune.no

STJØRDAL KOMMUNE

Fra: Rønning Bjørn <Bjorn.Ronning@stjordal.kommune.no>
Sendt: torsdag 25. april 2024 17:04
Til: Fenstad Erik <Erik.Fenstad@stjordal.kommune.no>; Reitan Tor Jakob <Tor.Jakob.Reitan@stjordal.kommune.no>;
Laugtug Per Kristian <Per.Kristian.Laugtug@stjordal.kommune.no>; Bremseth Bjørn
<Bjorn.Bremseth@stjordal.kommune.no>
Emne: SV: Undersøkelse VRBRT

Hei

Vi har lest gjennom og har bare noen små anmerkinger.

Under pkt. 3.2 Bruk av tjenestebiler side 12 står det:

«Denne bilen disponeres hele døgnet av den aktuelle **utrykningsleder** som er på vakt.

Kommandobilen benyttes til alle formål både private og tjenstlig, når **utrykningsleder** er på vakt».

Dette er feil, her skal det være **Innsatsleder**.

På side 16 Samhandling VRBRT og K160UTR oppsummert kulepunkt 3 mener vi riktig tekst skal være:

«VRBRT gjennomfører **egen** opplæring i utrykningskjøring ved bruk av interne instruktører og i ansattes arbeidstid».

Vennlig hilsen

Bjørn Rønning

Brannsjef Værnesregionen brann- og redningstjeneste

(Stjørdal, Selbu og Meråker)

Mobil: 90 09 44 66

Mail: bjoron@stjordal.kommune.no

VEDLEGG 3 – BEKYMRINGSMELDING TIL KONTROLLUTVALGET

Bekymringsmelding

Kontrollkomiteen bes gjøre en vurdering av:

Brann og Redning Stjørdal Kommune / Værnes regionen brann og redning.

Bekymringsmeldingen gjelder:

- **Arbeidsmiljø**
  - forståelse av verdien av et godt arbeidsmiljø
  - hva med en medarbeiderundersøkelse av et eksternt organ
  - Utrykningsrutiner og bruk av personell /nøkkelpersonell
  - Har de forskjellige mannskap / utrykningsledere tillit fra ledelsen
  - Har de forskjellige mannskap / utrykningsledere tillit til ledelsen

- **Økonomistyring**
  - Viktigheten av at felleskapets midler forvaltes etter en plan
  - Utrykningsrutiner og bruk av personell / befal
  - Brukes det penger på kurs / skolegang etter formålet i lovverket
  - Utstyr / kjøretøy nice to have or need to have – er det nødvendig å ha en overbefalsbil som er dobbelt så dyr som den andre kommuner har? Er det montert hjemme ladere til overbefalet for kommunens regning?

- **Opplæring – videreutdanning**
  - Har ledelsen tilstrekkelig fokus på opplæring?
  - Finnes det tilstrekkelig med midler til kurs og opplæring
  - Hvor mange ansatte ved VRBRT avd. Stjørdal mangler blå lys kort?
  - Foreligger det en oppdatert kompetanseplan for mannskap og befal

- **Trygghet for mannskap**
  - Responstid
  - Stress under framkjøring med privatbiler/ hvorfor ikke egne hjemmевaktbiler? Det ble opplyst brannstyret når den dyre overbefalsbilen ble innkjøpt at det farligste brannmenn gjør er å kjøre utrykning. Hvordan føles det for de som har hjemmевakt og skal komme seg til stasjonen med privatbiler og må følge trafikkreglene?
  - Har brannkonstabler tilstrekkelig med bekledning til å stå i tilfredsstillende beredskap? – også etter avsluttet innsats hvor bekledning er på vask / tørking

- **Kvalitetssikring og etterkontroll av ROS og beredskapsanalysen –**
  - det ble opplyst til brannstyret i møte på brannstasjonen at den første etterkontrollen ikke holdt mål, slik at det ble bestilt en ekstra etterkontroll – hvorfor er dette nødvendig ?

- **Gave til Ukraina et flott tiltak**
  - ble den godkjent av KD / formannskap. Hvem er det som gir bort gaver fra kommunen? Bilen var med i finansieringsplanen for nye biler vedtatt av formannskapet.

- Hvilket forhold har VRBRT til et firma som driver med opplæring av utrykningssjåfører?
  - De kjører rundt med Værnes regionen BRT sin logo. Er det et firma som VRBRT er medeier i – har økonomiske interesser i eller inntekter fra?
  - [REDACTED] Er vedkommende ansatt som instruktør i VRBRT? – blå lys utdannelsen er bekostet av VRBRT? Kommer dette VRBRT sine ansatte til gode?

<https://www.facebook.com/search/top?q=k160utr>

Emblem til VRBRT – bilde tatt utenfor Bodø Brannstasjon – se FB siden

Er dette godkjent av Kommunedirektøren? Har vi inntekt på det? Hvordan påvirker dette beredskapen – at vi skal låne våre nye biler til et firma som driver med opplæring? Var dette en del av vedtaket når nye biler ble bestilt?

Dette var noen bekymringer – nå håper jeg Kontrollkomiteen sammen med Revisor tar tak i sakene og gjør en grundig vurdering.

Geir Falck Andersen

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune
v/Konsek Trøndelag IKS

Kontaktperson:
Tor Arne Stubbe

Dato og referanse:
29.8.23 TAS

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidtnorge.no
T +47 907 30 300

Oppfølging av vedtak i sak 21/23 (09.06.23), kontrollutvalget Stjørdal kommune

1. *Kontrollutvalget vurderer det som hensiktsmessig å be revisor om å gjennomgå administrasjonens svar og det oversendte materialet. Ytterligere undersøkelser kan gjennomføres.*
2. *Kontrollutvalget gir kontrollutvalgets leder myndighet til foreta og å godkjenne bestilling til revisor i samarbeid med kontrollutvalgets sekretær.*

Status oppfølging:

- Revisor har gjennomført samtaler med kommunedirektør, kommunalsjef Samfunn og bedriftshelsetjenesten (Friskgården) med bakgrunn i saksframlegg til sak 21/23 i kontrollutvalget.
- Revisor registrer at Kommunestyret i Stjørdal kommune behandlet i sak PS52/2023 (15.6.23): «Værnesregionen brann- og redningstjeneste – ROS-analyse, Forebyggendeanalyse og Beredskapsanalyse». Vedtak i sak PS52/2023:
  1. *Kommunestyret tar til orientering VRBRT (Værnesregionen brann- og redningstjeneste) sin nye ROS-, Forebyggende- og Beredskapsanalyse.*
  2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren, med bakgrunn i ny ROS inkludert risikoreduserende tiltak, Forebyggende- og Beredskapsanalyse samt gjeldende brannvesensforskrift om å utarbeide forslag til ny brannordning for Værnesregionen brann- og redningstjeneste.*

3. *Kommunedirektøren legger fram forslag til brannordning til kommunestyret for endelig behandling. Alternative økonomiske konsekvenser skal synliggjøres og revisjonsnotatet fra Kontrollutvalget skal hensyntas. Hvis flere kommuner ønsker å tiltre VRBRT så skal dette avklares underveis i arbeidet.*

Arbeidsmiljø

- I samtaler med kommuneledelse og bedriftshelsetjeneste får revisor opplyst at VRBRT følges opp med hensyn til arbeidsmiljø (psykososialt/organisatorisk). Her foreligger rapport fra bedriftshelsetjenesten om status, og oppfølgingen skjer primært gjennom HMS-team for tjenesten med bistand fra BHT og HR-avdelingen.
- I forbindelse med oppfølging av vedtak i kommunestyret i sak PS52/2023 har Kommunalsjef Samfunn bedt om oversikt over økonomiske tiltak i VRBRT for å tilfredsstille lovkrav i dagens brannordning, slik at evt akutte mangler kan utbedres raskt (fysisk arbeidsmiljø).

Virksomhetsplanlegging

- Risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse er utarbeidet som forarbeid til ny brannordning i VRBRT. Flere av forholdene nevnt i saksframlegg til kontrollutvalget i sak 21/23 er dekket av de nevnte analysene, og vil bli gjennomgått i arbeidet med forslag til ny brannordning. Kommunalsjef Samfunn opplyser at arbeidet er påbegynt, og at kortsiktige tiltak innarbeides i kommunens budsjettprosess inneværende år (jfr pkt over om fysisk arbeidsmiljø). Forslag til ny brannordning er forventet å være klar 1.halvår 2024.

Økonomiske og organisatoriske forhold

- Det er i saksframlegg påpekt enkelte forhold knyttet til økonomi og organisasjon som bør belyses, dette gjelder eksempelvis rutiner for attestasjon og anvisning, personalforvaltning/bemannings/overtid, forholdet mellom VRBRT og K160UTR, og gave til Ukraina. Samtalene med kommuneledelsen gir også inntrykk av at det kan ha vært uklarheter knyttet til styring/myndighet i VRBRT, inklusive kommunikasjon med deltakende kommuner. Revisor har ikke

tilstrekkelig dokumentasjon eller informasjon om ovenstående tema/spørsmål til å kunne gi svar på hvordan dette følges opp/håndteres i VRBRT.

Revisors foreløpige vurdering:

- Bekymringer knyttet til arbeidsmiljø. *Følges opp av kommunen i samarbeid med BHT.*
- De fleste forhold knyttet til virksomhetsplanlegging er belyst og vil bli gjennomgått i forbindelse med budsjettprosess og forslag til ny brannordning. *Følges opp av kommunen.*
- Det er enkelte elementer knyttet til organisatoriske og økonomiske forhold hvor revisor kan bidra med ytterligere undersøkelser:
  - Styring i VRBRT – avtaler, delegering av myndighet osv.
  - Økonomi - attestasjons- og anvisningsrutiner, kartlegging bilbruk, gave
  - Avtaler og samhandling mellom VRBRT og K160UTR.
- Revisor vil bruke inntil 250 timer på å gjennomføre undersøkelsene, og levere rapport innen 01.12.23.

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

28/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 23/499 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 og videresender den til kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer:

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.doc

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger

Innspill til planarbeidet fra Akademikerne

Innspill til planarbeidet fra hovedtillitsvalgt Fagforbundet

Innspill til planarbeidet fra Hovedverneombudet

Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt fra KD

Innspill til planarbeidet fra Eldrerådet

Innspill fra SV

Innspill fra utdanningsforbundet

Innspill KU fra AP

Innspill til Kontrollutvalget fra leder RFF

Kontrollutvalgets planarbeid -fra hovedtillitsvalgt i Norsk Sykepleierforbund

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og selskaper kommunen har eierinteresser i, se kommuneloven § 23-2 c og d.

Forvaltningsrevisjon skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert. Utkast til plan angir forslag til hvilke tjenesteområder og selskaper som skal undersøkes i planperioden. Planen er basert på kontrollutvalgets vedtak i sak 10/24 og bygger blant annet på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra politisk nivå, administrativ ledelse, rådet for likestilling av funksjonshemmede, samt hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet.

Flere av de frammøtte fra politisk nivå ga muntlig uttrykk for at det ville være ønskelig med en gjennomgang av tidligere vedtak for å kontrollere at vedtak er blitt fulgt opp i samsvar med intensjonene. Eventuell svikt med hensyn til dette både kan og bør ansees som avvik. Dette temaet er derfor søkt ivaretatt som et element i prosjektet knyttet til nr. 4 på listen "Avviksmelding, varsling, bekymringsmelding mv."

Tjenesteområder og selskaper som vurderes å være av størst vesentlighet er prioritert og nærmere beskrevet i den vedlagte planen.

Kommunen har årlig ca. 550 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette ca. 2200 timer. Gjennomsnittlig timeforbruk pr forvaltningsrevisjon er ca. 300-350 timer, og eierskapskontroller ca. 100-150

timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 5 -7 forvaltningsrevisjoner og 1-3 eierskapskontroller i perioden, avhengig av omfang.

I planene er det listet opp og prioritert 6 forvaltningsrevisjoner. Det vil ikke nødvendigvis være mulig å gjennomføre alle disse i planperioden. Erfaringsmessig vil også enkelte av forslagene i planen bli uaktuelle.

Plan for forvaltningsrevisjon inneholder forslag til vinkling for hvert enkelte prosjekt. Forslagene er ikke bindende, kontrollutvalget vil vurdere dem i forbindelse med bestilling av hver enkelt forvaltningsrevisjon.

I forslag til vedtak er det foreslått at kontrollutvalget får fullmakt til å foreta omprioriteringer innenfor planen, slik det står i kommuneloven § 23-3.

For å kunne utnytte tilgjengelige ressursene hos revisor ble kontrollutvalget oppfordret til å bestille en prosjekt umiddelbart, jf. sak 20/24 "Forvaltningsrevisjon «Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen» bestilling til revisor". Dette prosjektet er derfor bestilt hos revisor og kommer i tillegg til prosjektene på listen.

Vurdering

Plan for forvaltningsrevisjon er satt opp i et eget dokument for å gi en enkel oversikt over det langsiktige kontrollarbeidet.

Planen inneholder forslag til flere prosjekter enn kontrollutvalget nødvendigvis har ressurser til å gjennomføre. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen, og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Dette gjelder også valg av metode. I enkelte tilfelle vil det kunne være mer hensiktsmessig å gjennomføre en enklere undersøkelse enn en full forvaltningsrevisjon. Det å gi kontrollutvalget fullmakt er ressursbesparende også ved endringer i risikobildet. Kontrollutvalget kan bli invitert til å delta i felles forvaltningsrevisjon av selskaper med flere eierkommuner. Også i slike tilfeller er det mest effektivt at kontrollutvalget kan gjøre endringer innenfor planen.

Vi anbefaler at kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer innenfor planen. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjoner som ikke er beskrevet i den vedlagte planen, vil kontrollutvalget holde kommunestyret orientert om dette.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig vedtak.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
2024-2028

Stjørdal kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra ungdomsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 550 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
1. NAV og sosialhjelpbetalinger	Skjønnsutøvelsen og praktisering av nivå på satser
2. Trusler og vold mot ansatte	Arbeid for å forebygge vold og trusler mot ansatte
	Arbeid for å ivareta ansatte som opplever/har opplevd kritiske situasjoner
	Risikovurderinger og systematisk arbeidsmiljøarbeid knyttet til dette temaet
	Opplæring/bevisstgjøring mht. hvordan møte brukerne/innbyggerne
3. Plan og planarbeid	Utredninger/analyser/bærekraft og samspillet med politisk nivå
	Den gjennomgående røde tråden fra overordnede planer og ned til faktisk handling
	Hvordan sikres at planene henger innbyrdes sammen og utgjør en koordinert helhet.
	Hvordan sikres at planene er tilstrekkelig konkrete og kan operasjonaliseres.
	Er bærekraftsmålene innarbeidet
	Ivaretar kommunens planer forventede demografiske endringer, herunder forventede endringer i bomønsteret
4. Avviksmelding, varsling, bekymringsmelding mv.	Er det godt definert og innarbeidet i organisasjonen hva som er hva og hvordan de ulike meldingstypene skal håndteres.
	Oppfølging tidligere fattede vedtak
	Etterleves arbeidsgiverpolitikken
5. Saksbehandling og saksutredninger	Foreta et representativt utvalg av saker for å etterse at sakene som legges fram er i samsvar med fastsatte krav og er tilstrekkelig opplyst - herunder både pro et contra.
	Er sakene lettforståelige og har et klart språk – uten at de blir unødig lange
	Kommunens eierskapsforvaltning
6. Forvaltningskontoret	Vedtakspraksis og skjønnsutøvelse
	Graden av effektiv utnyttelse av ressurser ved kontoret
	Vedtakens nivå i forhold til sammenlignbare kommuner

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Vann og avløp
2. Oppfølging politiske vedtak
3. Stjørdal Helsehus – tidlig fase planlegging
4. Ansattmedvirkning og varsling

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Stjørdal kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for forvaltningsrevisjon i Stjørdal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Bærekraftmålene
Utenforskap	Informasjonssikkerhet
Bruk av tvang	ROS og beredskap
	Helse, miljø og sikkerhet
	Intern kontroll
	Økonomisk bærekraft
	Offentlige anskaffelser
	Budsjettering og tertialrapportering
	Taushetsplikt og personvern
	Barnehagemyndighet og tilsyn
	Demensomsorg
	Ivaretagelse av flyktninger
	Klima og miljø
	Interessekonflikter Næring, skog- og landbruk

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for eierskapskontroll i Stjørdal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap	Fides-selskapene
Proneo AS	Nord-Trøndelag krisesenter IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Velferd (oppvekst, helse og omsorg)
- Samfunn (teknisk og kultur/næring)
- Eierskap

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Bærekraftmålene
	Informasjonssikkerhet
	ROS og beredskap
	Helse, miljø og sikkerhet
	Intern kontroll

Bærekraftmålene

FNs bærekraftsmål angir viktige mål for felles retning i samfunnsutviklingen, globalt, nasjonalt og lokalt. Bærekraftmålene berører alle deler av en kommunes virksomhet. Manglende lokalt arbeid for bærekraftmålene kan medføre feil tiltak og feil utvikling på mange kommunale virksomhetsområder med hensyn til en bærekraftig utvikling. Konsekvensene kan eksempelvis være økende fattigdom, mangel på rent vann, ødeleggelser av hav og landressurser, større ulikheter, fallende sysselsetting og fallende økonomisk vekst. Systematisk arbeid med bærekraftmålene kan føre til en positiv utvikling på de samme områdene.

Kommuner er viktig for å realisere bærekraftmålene (Meld. St 40, 2020-2021). Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Miljø ble tidlig satt på dagsorden og er en forløper til bærekraftmålene. *Stopp klimaendringene* er det trettende bærekraftmålet. Den enkelte kommune har fram til nå i varierende grad vært opptatt av klima og miljø.

Revisor har registrert at Stjørdal kommune har tatt inn FNs bærekraftsmål som et element sitt overordnede planverk, og at det er satt fem mål:

- Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn
- Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning overfor næringslivet
- Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjettammer, uten innføring av eiendomsskatt og levere gode tjenester innenfor disse
- Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet
- Være en foregangskommune innen klima og miljøtiltak

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie. Kommunen er en del av Værnesregionen IT som er et samarbeid mellom 5 kommuner. På tross av økt sikkerhet i et samarbeid vil dette være et område der det alltid vil være risiko for uønskede hendelser.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunen står overfor ulike potensielle utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser. Revisor er kjent med at overordnet ROS er under arbeid i kommunen, men revisor vurderer likevel at den må kategoriseres til moderat risiko inntil arbeidet er ferdigstilt.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Stjørdal kommune har over tid hatt høyt sykefravær. Høyt sykefravær er en risiko i form av at det har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Sykefravær som kan relateres til arbeidsmiljøet er

særlig kritisk i denne sammenhengen, og hvor arbeidsgiver har et særskilt ansvar. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

Kommunesamarbeid (kommunalt oppgavefelleskap)

Kommuneloven § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefelleskap som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid, som utgikk med den forrige kommuneloven. Det er en sannsynlighet for at organisatoriske løsninger som velges i denne overgangen ikke er hensiktsmessig og gir utilsiktede virkninger. Kommunalt oppgavefelleskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Stjørdal kommune er vertskommune for veldig mange samarbeid i Værnesregionen.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer at flere kommuner ikke har et godt internkontrollsystem implementert, noe som øker sannsynligheten for at det kan få alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Kommunen har gjort en egevaluering av helheten i internkontrollen.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Økonomisk bærekraft
	Offentlige anskaffelser
	Budsjettering og tertialrapportering

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Avsluttet SIO¹-prosjekt gir kommunen betydelige utfordringer, og krever store kostnadsbesparelser når alt skal finansieres innenfor rammen. Samtidig øker risikoen for at renteøkningene kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Det har Stjørdal kommune gjort. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.

Offentlige anskaffelser

Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges.

---

¹ Statlig finansiering av omsorgstjenester

Regelverket om offentlige anskaffelser er til revidering i 2023 - 2024. Forslag til endringer omfatter forenklinger under EØS-terskelverdi, hvor oppdragsgiver er foreslått en betydelig større frihet og fleksibilitet.

Budsjettering og rapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og rapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremisser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremisser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial. Kommuner som bruker Framsikt² kan ha en risiko for at papirversjon eller PDF-versjon av dokumentet ikke samsvarer med publisert versjon i Framsikt.

---

² Framsikt er en skybasert løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

4 VELFERD- OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Taushetsplikt og personvern
	Barnehagemyndighet og tilsyn

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Barnehagemyndighet og tilsyn

§ 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav om å organisere oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Det er sannsynlig at oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet ikke er tilstrekkelig adskilt, med den konsekvens at kommunale og private barnehager ikke likebehandles. Dette kan ha konsekvenser for barnehagemyndighetens tilsyn med barnehageeier. Videre kan det ha betydning for den tjenesten som tilbys og samarbeidet mellom barnehagen og andre kommunale aktører.

5 VELFERD - HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Utenforskap	Demensomsorg
Bruk av tvang	Ivaretagelse av flyktninger

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette området kan kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

Bruk av tvang

Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Eksempel på situasjoner der tvang brukes:

- Medisinering
- Stell/pleie
- Ernæring
- Diagnostikk/prosedyrer (eks. blodprøver)
- Forebygge skade, (eks. sengehest)
- Innleggelse og tilbakeholdelse (eks låste dører)
- Daglige aktiviteter (døgnrytme)
- Uønsket adferd, uro og vandring

Demensomsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, fleksible avlastningstilbud, samt spesialkompetanse hos ansatte. Stjørdal kommune har satset på utbygging av egnede botilbud, dagtilbud og avlastning, men

det er likevel sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom, samt bruk av tvang. Ivaretagelse av pårørende er også en del av dette bildet. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon, og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Ivaretagelse av flyktninger

De siste årene har kommunene tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger. Det er andre krav til ukrainske flyktninger enn øvrige. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere.

6 SAMFUNN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Klima og miljø
	Interessekonflikter - Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Stjørdal kommune har som mål å være en foregangskommune innen klima og miljøtiltak, og har vektlagt arbeid med klimabudsjett og klimaplan. Dette er i seg selv risikoreducerende men krever at kommunen følger opp intensjonene.

Interessekonflikter - Næring, skogbruk og landbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Slike interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Klima- og miljøutfordringer og den risikoen det innebærer både for næringsvirksomhet og som en konsekvens av næringsvirksomhet er problemstillinger som kommunen blir stilt overfor. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap	Fides-selskapene
Proneo AS	Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Mange eierskap – generell eierskapskontroll

Kommunen har mange eierinteresser i ulike selskaper samt at kommunale tjenester ivaretas i noen av disse selskapene. Dette gjør at kommunen bør være tettere på disse selskapene for å følge opp eierskapet i forhold til kommunens forventninger og at kommunen er aktiv i eierstyringen. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes.

Dersom kommunen velger å ha andre enn ordfører eller ledende politikere som eierrepresentanter i selskap er det desto viktigere å ha et system for dialog mellom kommunestyret og eierrepresentant for å sikre at kommunestyret er informert og involvert.

- **Proneo AS**

Proneo AS er et innovasjonsselskap som skal bidra til økt nyskaping og et innovativt og bærekraftig næringsliv. Stjørdal kommune har en eierandel på 15,91 prosent i dette selskapet. Offentlig eierskap i selskaper som arbeider med næringsutvikling har en grenseflate mot kommunens næringsarbeid, som kan være forbundet med risiko i forhold til offentlige anskaffelser, myndighetsutøvelse samt forhold omkring eierstyring.

- **Fides IKS , Fides AS og Fides Holding AS**

Fidesselskapene er arbeids-og inkluderingsbedrifter som i tillegg driver med erverv av fast eiendom til både for egen bruk og til utleie. Fides består av to aksjeselskap hvor kommunene har direkte eierskap i begge to, og det er antatt tett samarbeid mellom selskapene. Fides IKS er en del av konsernet Fides AS og Fides Holding AS. Det er samme styre og samme daglig leder i selskapene. Kommunen er oppført med eierandel på 85,41 prosent i aksjeselskapet og IKS-et.

Konsernorganisering i selskapene medfører at det er et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er bundet sammen gjennom eierskap.

Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

- **Nord-Trøndelag krisesenter IKS**

Stjørdal kommune står oppført som største eier i Nord-Trøndelag Krisesenter IKS med 16,2 prosent eierandel. Dette eierskapet gjenspeiles ikke i hverken noter eller kommunens eierskapsmelding. Det taler for en generell eierskapskontroll, i tillegg til en spesifikk gjennomgang av drift på krisesenteret.

Fra: [Ovidth Jan Torstein](#)
Til: [Paul Ivar Stenstuen](#)
Emne: Innspill fra Akademikerne
Dato: 22. mars 2024 13:23:16

Hei,

Takk for et hyggelig å konstruktivt møte.

Akademikerne har følgende innspill til kontrollutvalgets videre arbeid:

1. **Kompetanseflukt/rekrutering**

Stjørdal kommune taper kampen om de kloke hodene.

En kjenner ikke sin besøkestid ute på utdanningsinstitusjonene, og hos studentene, og går derfor glipp av broparten av de nyutdannede.

Men det som er mer bekymringsverdig er at kommunen heller ikke lykkes med å beholde sine ansatte.

De senere årene har det vært en markant kompetanseflukt fra kommunen. Hvorav flere har vært ledere.

Dette gir store ringvirkninger for resten av organisasjonen som da må overta oppgaver og drive løpende opplæring av nyansatte m.m.

Enhetslederne gis, slik vi ser det, heller ikke de nødvendige verktøy eller støtte for å lykkes i slike prosesser.

2. **Stresset/presset organisasjon**

Innsparinger, innkjøpsstopp og omorganisering virker å være den nye normalen i kommunen.

Men i 2023/2024 viker dette å være mer presserende enn noen gang tidligere.

Vi er alle enige om at vi ikke bør bruke mer penger enn det vi har, men ikke for enhver pris.

Siden høsten 2023 har organisasjonen vært satt under et umenneskelig press.

De pågående innsparingsprosessene oppleves som en betydelig belastning for de ansatte, de løper stadig raskere, har mindre forutsigbarhet og pålegges stadig flere oppgaver. Innsparingsprosessene oppleves som veldig «top down» styrt og kreves realisert på urealistisk kort tid.

Skal en omorganisere og optimalisere en organisasjon med tett på 2000 ansatte, så må en ta seg tid til tilstrekkelig medvirkning og konsekvensutredning.

Prosessene på Brann er et godt eksempel på at dette ikke har funnet sted.

Nå som ordet «outsourcing» også er kommet opp på blokka hos den administrative ledelsen, er vi svært bekymret for kommunens fremtid.

Etter slike prosesser må det gjennomføres grundige evalueringer hvor ansatte, tillitsvalgte og leder m.fl. gis anledning til å uttale seg.

Slik, og bare slik, kan vi lære av de gjennomførte prosessene. Vi opplever ikke at dette har vært gjort i tilstrekkelig grad i tidligere prosesser, ref Vi2030 og håper dette blir gjennomført i etterkant av de pågående innsparing/omorganiseringsprosessene.

3. Kutt i midler til drift og vedlikehold

Over flere år har det vært kuttet i midler til drift å vedlikehold av kommunal bygningsmasse.

En har heller ikke fått kompensert for prisvekst de senere årene, noe som vanskeliggjør situasjonen ytterligere.

Flere kommunale bygg er nå i svært dårlig forfatning noe som selvsagt går utover de ansatte og beboerne i bygget.

Kommunen har et betydelig innsparingspotensialet knyttet til energioptimalisering m.m. men da må det fristilles midler til investeringer på dette området.

Med vennlig hilsen:

Jan Torstein Ovidth

Akademikerne

Innspill til kontrollutvalget

- Mangelfull opplæring i hovedavtalen og arbeidstidsordninger/ turnus. Vi hadde opplæring i hovedavtalen i 2017 og 2022, oppsamling i fjor, men fortsatt 10 ledere som ikke møtte her. Vi har også fått nye ledere. Stadig brudd på hovedavtalen, på flere nivå. Vi har ikke turnuskurs for de som jobber med turnuser i kommunen, noe som er blitt etterspurt. For å lage gode, helsefremmende, lovlige turnuser er vi avhengig av kompetente arbeidsgivere og tillitsvalgte som lager turnuser sammen.
- Drøftingsplikt og drøftingsreferat – Arbeidsgiver har drøftingsplikt der arbeidsgiver har styringsrett, men dette blir brutt ved flere nivå kontinuerlig. Samt mangel på drøftingsreferat der tillitsvalgte er med på drøftinger. Mangler i stor grad informasjon før drøftingsmøter. Vet ikke forskjell på informasjon og drøfting. Gjelder flere nivå dette også.
- Forvaltningslov, og dokumentasjon i sak- og arkivsystem. Arbeidsgiver og administrasjon svarer gjerne ut på e-post og bruker ikke sak- og arkivsystem for å dokumentere godt nok.
- Interne utlyste lederstillinger som burde vært utlyst eksternt. Hovedregelen er at ledige lederstillinger skal lyses ut eksternt. Vi trenger å få de beste kvalifiserte.
- Tilbud om medarbeidersamtaler – er det praktisk mulig å gjennomføre. Og blir det gjennomført.
- Døgn tjeneste til mennesker med nedsatt funksjonsevne – mye avvik på vedtak pga innsparing/ redusert bemanning. Får ikke det man har krav på. Ledere gir beskjed om å registrere avvik i stedet for å faktisk leie inn ansatte ved fravær.

Linn Christin Pedersborg

Hovedtillitsvalgt Fagforbundet

På hvilke områder er det risiko for at kommunen og i selskaper der kommunen har eierandeler ikke når politiske vedtatte målsettinger?

Med vår egen jobb i kommunen ser vi at velferd mister fagfolk i sektor skole og sektor omsorg, flere gode ledere har også sluttet. Lovkrav brytes daglig jf. aml §1-1: Sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for helsefremmede og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Grunnet lav grunnbemanning, ingen innleie og beskjed om ikke å bruke overtid sliter det alt for mye på ansatte og kvalitet på tjenester forringes. Det skrives daglig flere avvik på vold og trusler i skole og omsorg, det etterspørres hva skjer med avvik/ forbedringstiltak? Enheter særlig i omsorg sliter med tilstrekkelig kvalifisert personell til å kunne utføre alle oppdrag og gi alle tjenester som brukere har vedtak på, lovverk brytes daglig. Ansatte beskriver at de er utslitt grunnet trave og slitsomme arbeidsdager og flere blir sykemeldt, de klarer ikke å yte den omsorg brukerne har behov for og denne trenden vil gå utover kommunens brukere som ikke evner å kjøpe seg tjenester fra det private.

Lovkrav blir stadig brutt når det gjelder helsefremmende arbeidsplass. Flere og flere ansatte blir daglig utsatt for vold og trusler fra elever/ brukere, noe som sliter voldsomt på arbeidsmiljøet. Grunnleggende HMS opplæring for verneombud og nye ledere gjennomføres ikke selv om kommunen har egen rutine for gjennomføring, systematikk av internkontrollen er heller ikke tilfredsstillende jf. aml.

15 nye verneombud har enda ikke fått opplæring, det jobbes med å digitalisere systematikk jf. vernerunder i samarbeid med kommunens 52 verneombud.

Driver effektivt? Hva er effektivt...riktig hjelp til rett tid (tar tid) i en kommune er brukere/ mennesker i sentrum og de krever og har krav på nødvendig helsehjelp og oppfølging i barnehage og skole. Hovedverneombudet har mindre kjennskap til sektorer i samfunn, hører sjelden fra enheter og om deres utfordringer eller om arbeidsoppgaver kan effektiviseres. Omorganisering VI 2030 er etterspurt evaluert fra tillitsvalgte og HVO men ikke fått svar fra KD.

Hovedverneombudet Stjørdal kommune.

Paul Ivar Stenstuen

Fra: Reitan Tor Jakob <Tor.Jakob.Reitan@stjordal.kommune.no>
Sendt: 26. april 2024 10:17
Til: Paul Ivar Stenstuen; inger.johanne.uthus
Emne: Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt

Innspill til forvaltningsrevisjon – fokusområder

- 1) **Forvaltningskontoret Vedtakspraksis og skjønnsutøvelse og graden av effektiv utnyttelse av ressurser ved kontoret og vedtakenes nivå i forhold til sammenlignbare kommuner og økonomiske rammer**
- 2) **NAV og sosialhjelpbetalinger Skjønnsutøvelse og praktisering av nivå på satser**
- 3) **Kulturproduksjon Kimen i 2025 går 10 årsperioden i forbindelse med mva-komp for byggingen av Kimen ut. Hvordan har kulturproduksjonen i denne perioden vært?**

Med vennlig hilsen
Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør

Telefon: 950 51 111
www.stjordal.kommune.no

Stjørdal kommune

Denne e-post er kun beregnet for den person den er rettet til. I tilfelle feiloverføring/feilsending bes De vennligst tilintetgjøre e-posten og eventuelle vedlegg, og kontakte avsender pr. e-post eller ringe 91 89 77 13. Enhver bruk av informasjonen i sendingen er i et slikt tilfelle ulovlig.

ELDRERÅDET

Innspill til kontrollutvalget 22.03.2024

1 Eldrerådet er bekymra for de store kutta som ble vedtatt før jul 2023. Vi må få informasjon om tiltak/vedtak som skjer. Lite hyggelig å høre på ” bygda” det som er vedtatt. En lurer jo på hvilke konsekvenser dette kan få for pasienter/pårørende.

2. Hverdagsmestringsteamet

Kartla behovet for helse- og omsorgstjenester – tok grep når noen kom fra sykehus/institusjon. Hadde full oversikt over hvor de skulle henvende seg og hvem de måtte ha hjelp av. Kommunen sparte masse penger, og mange kunne bo heime lenger. Og rehabilitering er en lovpålagt oppgave i kommunen. Nå skal det innarbeides i helse og omsorgstjenesten, og vi har hørt at det får store konsekvenser for sektor hjemmetjenester Allerede står folk i kø for å få hjelp.

3. Inntaksstopp ved Halsen sykehjem

Og vi lurer på hvordan det skal funger framover. Hvor blir folk plassert nå som må ha en plass.

4. Bemanningssituasjonen

Mangel på personell og det er mangel på kompetanse. Kuttene fører til mer belastning. Mer belastning på de ansatte ved reduksjon i årsverk på for eksempel DMS, HS og Helsehuset. I alle soner i hjemmetjenesten er det en total reduksjon på 8,3 årsverk

Sykefraværet blir større. Det er vikarstopp, men noen ganger må vikarer inn. Og det er dyrt å leie inn.

5. Rekruttering Heile stillinger Kompetanse

Ingen nye ansettelse fra 1. januar i år

6. Vi trenger flere institusjonsplasser

Alt er fullt fikk vi vite i går.

Nedlegging av ei gruppe på Fosslia

Vi blir stadig flere eldre. Institusjon/hjemmetjenester øker med ca 230 fram mot 2040. Antall demente i Stjørdal øker til det dobbelte mot 2040

7. Budsjettsituasjonen er alvorlig fordi

- Nedskjæringene fører til at viktige oppgaver ikke kan bli gjort, eller blir satt til side
- Pårørende er utrygge på hvilke praktiske konsekvenser dette kan få både for pasientene og de selv. Forventninger er annerledes i dag enn tidligere. Kravene blir større fra de pårørende.
- Innbyggerne må ha tillit til kommunen sin. Vi veit at vi må bo heim så lenge det går an, men vi må være sikre på at vi får den hjelpa vi trenger når vi har behov for det

8. Aktivitet og fellesskap er viktig for eldre – beskytter mot en rekke helseplager og reduserer dødelighet. Tre av ti over 80 år sier de er ensomme, for mange mister mye sosial kontakt når de blir pensjonister eller mister ektefellen. Kommunen tilbyr: Hjemmebesøk det året en fyller 80
Etterlatesamtale til eldre over 75 år
Men vil det fortsette i tida framover?

9. 10-min byen

Sentralisering Tvinger seg fram???

Martha R Berbu
leder

Fra: [Morten Harper](#)
Til: [inger.johanne.uthus](#); [Paul Ivar Stenstuen](#)
Emne: Innspillsmøtet
Dato: 11. april 2024 20:27:08

Hei. Sender dere stikkord fra mine innspill, gitt i møtet 22/3, til Kontrollutvalget om tema/saker utvalget bør se nærmere på:

Vold og trusler mot ansatte. Generelt eller f. eks. skole.

KORIS. Kommunestyrets vedtak fra 2013 om Kunst i det offentlige rom i Stjørdal (KORIS) ble ikke fulgt opp. Det har i kommunedirektørens redegjørelse for Utvalg kultur og levekår samt i flere artikler i Bladet kommet frem at vedtatte midler ikke ble avsatt og at prosjektet brått ble avsluttet uten at noen evaluering eller avklaring kom til politisk behandling. Det er et prinsipielt viktig poeng å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp og gjennomført. Derfor er dette en sak som jeg mener vil være interessant for kontrollutvalget å se nærmere på. Det skulle settes av 625 000 kroner i året. Kun ett prosjekt er realisert. Statlige midler innvilget, men ikke utnyttet.

Naturvern. Vedtatt naturmangfold. Hvordan følges dette opp?

Rød tråd: FNs 17 bærekraftsmål, f.eks.

FNs bærekraftsmål 1 - Utrydde fattigdom

FNs bærekraftsmål 3 - God helse

FNs bærekraftsmål 4 - God utdanning

FNs bærekraftsmål 5 - Likestilling mellom kjønnene

FNs bærekraftsmål 10 - Mindre ulikhet

FNs bærekraftsmål 14 - Liv under vann

FNs bærekraftsmål 15 - Liv på land

Kommunen som forurensningsmyndighet.

Avvikssystem og håndtering av avvik.

Brann og redning.

Hvordan saker legges frem. Store saksfremlegg. Har folk innsyn reelt sett? Selv som politiker kan det være krevende øvelse. Særlig KPA med lag på lag av endringer og betegnelser og ulike kart. Men også ellers. Rådenes behandling av saker og innspill. Følger ikke sakene tydelig. Lyttes til av administrasjonen. Men uklart hvor godt rådenes vurderinger kommer til politiske fora.

Mvh, Morten Harper

UTDANNINGS
FORBUNDET

KONTROLLUTVALGET

22.03.24

LISA AISATO

På hvilke områder er det risiko for at kommunen (...)ikke

- **når politisk vedtatte målsettinger?**

Et godt valg for framtida

På hvilke områder er det risiko for at kommunen (...)ikke

Oppfyller lovkrav?

- ✓ Opplæringsloven §1-4 Tidlig innsats
- ✓ Opplæringsloven §5-1 Rett til spesialundervisning
- ✓ Forskrift til opplæringsloven §14A-1 Forholdstal mellom lærer og elever på skolenivå
- ✓ Arbeidsmiljøloven kap.4
- ✓ Straffeloven §265 og §286
- ✓ Ny opplæringslov

"kommuneloven trumfer alt"

• På hvilke tjenesteområder er det behov for forvaltningsrevisjon?

- Ansettelsesstopp, forbud mot overtid og det harde budsjettfokus har sin pris!
- Sykefravær
- Kompetanseflukt
- Lite tilgang på vikarer
- Lite fokus på langsiktighet i det strategiske arbeidet på ledernivå
- Slitne ansatte og ledere
- Trangbodd kontorlokaler

Innspill fra Jan Inge Kaspersen, Arbeiderpartiet.

Kontrollutvalget er et viktig organ for kommunen. Det representerer kommunestyret i kontrollen av kommunale virksomheter. Når vi sitter her i møte med kontrollutvalget, er det egentlig kommunestyrets organ for å sjekke at de vedtakene som vi fatter blir utført og at kommunen forholder seg til lov og avtaleverk som gjelder for øvrig.

Kontrollutvalget sørger for at vi faktisk har politisk styring i en kommune. Dere har tatt denne rollen med glans i den perioden som har vært, og vi forventer at det vil bli et høyt aktivitetsnivå i kontrollutvalget i den perioden som vi nå har startet på.

Jeg ser at dere har jobbet veldig mye med mange saker. Det er ganske arbeidskrevende å være i kontrollutvalget i Stjørdal. Derfor må vi som politikere være veldig nøye med de bestillingene som vi gir til kontrollutvalget. Vi må sørge for at det gis nok tid og ressurser til å faktisk gå dypt nok inn i de sakene som dere behandler. Det er nok å ta tak i, og jeg støtter det som ble trukket frem her tidligere.

Jeg kunne tenkt meg at kontrollutvalget etterser om kommunen er i stand til å håndtere fremtidens økte behov for omsorgstjenester til både yngre og eldre innbyggere. Dette er en stor utfordring som krever god planlegging og ressursallokering. Kontrollutvalget kan undersøke om de mange planene vi har vi settes i verk og om de er i stand til å møte disse behovene.

Innenfor oppvekstområdet er det mange utfordringer vi har vært opptatt av i kommunestyret, lovlighetsoppfølging ligger naturlig til kontrollutvalgets virkeområde.

Til slutt, i formannskapsmodellen er det viktig at alle politikerne får samme informasjon og til rett tid. Dette sikrer at alle har en felles forståelse av situasjonen og kan ta informerte beslutninger.

Vi har flere politikere med tidsressurser til å tilegne seg kunnskap. Ordføreren er i en særstilling, men også utvalgsledere har en god tidsressurs. Samtidig skal alle politikere i kommunestyret få tilgang til samme informasjon til rett tid. Samtidig er jeg usikker på om også ordfører får all informasjon til rett tid. Så problemstillingen her vil være «hvordan sikrer vi at alle politikere får tilgang på samme informasjon/kunnskap til rett tid». Ulike kommuner har noen praksiser på dette, jeg trekker ikke frem disse, for kanskje skal vi lage en Stjørdalsmodell som passer oss.

Kontrollutvalget spiller en nøkkelrolle i å sikre denne informasjonsflyten.

Så, kontrollutvalget er ikke bare viktig for å sikre at kommunen fungerer som den skal, men også for å forberede oss på fremtidige utfordringer og sikre at alle politikerne har den informasjonen de trenger for å ta gode beslutninger.

Innspill til Kontrollutvalget – 22.03.24 fra Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Innledningsvis vil jeg si at det generelle inntrykket er at ansatte i kommunen gjør en god jobb i forhold til rådets målgruppe og er åpen for innspill og endringer av praksis.

Forvaltningsrevisjonen skal pr definisjon ivareta ulike perspektiv og RFF takker for muligheten til å komme med innspill ut fra et brukerperspektiv og ut fra noen konkrete saker RFF er gjort kjent med fra brukere og pårørende , og som kan ha til dels store implikasjoner på brukere og pårørendes livssituasjon.

RFF spiller på bakgrunn av dette inn følgende saker/temaer :

- Forskrift om lærertetthet og konsekvenser for tilpasset opplæring og spesialundervisning (Opplæringsforskriften § 14A-1- Minstekrav til lærertetthet)
- Praktisering av Individuell Plan (IP) (Lov om kommunale helse og omsorgstjenester § 7-1. *Individuell plan*)
- Kimens storsal og praktisering av forbud for barn i rullestol nede i storsalens Amfi. (Lov om likestilling og forbud mot diskriminering)
- Forvaltningskontorets vedtakspraksis etter budsjettnedskjæringer -eksempler på at vedtak endres og det stilles spørsmål rundt klagerett.
- Universell Utforming – Innspill om manglende fokus på UU i kommunal planlegging og tjenesteutvikling. (Lov om likestilling og forbud mot diskriminering § 8-2)
- Kommunens plikt til å oppnevne Barnekoordinator (Lov om kommunale helse og omsorgstjenester § 7-3 Barnekoordinator)

Utfyllende begrunnelser

Lærertetthet og spesialundervisning

Forskriften skisserer en minimumsressurs og skal praktiseres på klassenivå. Det betyr at man ikke kan operere med en gjennomsnittlig lærertetthet på kommunenivå. Timer til spesialundervisning og særskilt norskundervisning skal holdes utenfor normen. RFF har fått henvendelser om at forskriften ikke praktiseres på klassenivå. Lavt lærertetthet og lavt driftsbudsjett over år generer manglende tilpasset opplæring og høy andel spesialundervisning slik vi ser i kommunen. Forskning understøtter denne sammenhengen. Vi ser også på Elevundersøkelsen at mobbetallene er økende. En god inkluderende skole krever tilfredsstillende lærertetthet, og i tillegg god ledelse og god kompetanse hos lærerne.

Individuell plan - IP

Kommunen skal utarbeide en individuell plan for pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter loven. Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den enkelte. Planen skal være et godt styringsverktøy og et verktøy for evaluering av tjenestene.

RFF har fått informasjon fra pårørende som indikerer at selv om IP er utarbeidet blir IP ikke alltid brukt etter intensjonen som et redskap for tjenesten og den blir ikke systematisk evaluert og rullert slik intensjonen er.

Kimens storsal og barn og ungdom i rullestol

RFF har fått flere tilbakemeldinger om at barn og ungdom i rullestol henvises til «rullestolplassene» på balkongen. Dette beskrives som en endring av praksis etter

pandemien. Dette gjelder også når kommunen bruker salen til skoleforestillinger mm. For disse barna og ungdommene gjelder at avstand fra balkong til scene blir for stor. For det første mister de samværet med klassen og blir ekskludert fra felleskapet, for det andre har disse barna og ungdommene store funksjonsvariasjoner og noen verken ser, hører eller oppfatter det som foregår pga lang avstand. Dette oppfattes som brudd på Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

Forvaltningskontoret og praksis for endring av vedtak.

RFF har fått spørsmål om Forvaltningskontoret plutselig kan endre et lovlig vedtak pga av manglende ressurser etter budsjettvedtaket i kommunestyret. Så vidt vi vet ble det ikke gitt klagemulighet. Et eksempel er vedtak om avlastning i hjemmet hvor plutselig deler av avlastningen blir tatt bort uten at behovet er endret. Saksbehandler begrunner muntlig nytt vedtak med at ressursene må deles på flere og ber pårørende ha sympati med andre i en vanskelig situasjon.

Universell utforming -UU

Hvorvidt kommunen har en strategi og konkrete mål for arbeidet med UU er RFF noe usikker på. Det virker ikke som UU er implementert som en handlingsstrategi ut fra Lov om likestilling og forbud mot diskriminering § 8-2. Dersom det likevel er en planstrategi som gjennomsyrrer arbeidet i kommunen, er den relativt lite synlig og dårlig kommunisert bortsett fra når det gjelder UU ift digitale tjenester. Der har kommunen både gjort en jobb og kommunisert det til RFF.

Barnekoordinator

I september 2021 undersøkte Riksrevisjonen omsorgstjenestene til barn med funksjonsnedsettelse, og de kategoriserer situasjonen som alvorlig og kritikkverdig. Konklusjonene fra Riksrevisjonen har bidratt til å løfte behovet opp på agendaen. I kjølvannet av disse rapportene, ble det i 2022 lansert en ny lovgivning i helse- og omsorgstjenesteloven for norske kommuner: retten til barnekoordinator. Kort fortalt er barnekoordinatorordningen en forsterket rett til krav om koordinering av tjenester for barn med langvarig og alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne. I veilederen, *Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier (2022)*, beskrives det at barnekoordinator er ansvarlig for å ha oversikt over, koordinere og veilede om det samlede tjenestebehovet. I tillegg har barnekoordinatoren ansvar for å sikre framdrift i arbeidet med individuell plan. RFF har fått informasjon fra administrasjonen om innføring av Barnekoordinator i kommunen. Rådet er likevel ut fra tilbakemeldinger fra pårørende usikker på om implementeringen av denne lovpålagte tjenesten skjer i henhold til lovverket og ut fra forutsetningene. Rapport fra PwC viser at kommunene strever med å finne gode måter å organisere dette på og at kommunedirektørene gir for upresise fullmakter til koordinatorene som skal virke på tvers av den etablerte organisasjonsstrukturen i kommunen. RFF er forøvrig invitert inn til et møte for å se på hvordan brukermedvirkning kan etableres og ordningen kan evalueres.

Stjørdal 21.03.24.

Anne Bakken

Leder

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Svar til Kontrollutvalgets planarbeid – innspillsmøte Stjørdal kommune 22/03-24

Ansatte i Stjørdal kommune opplever at arbeidsgiver fokuserer mer på antall hender som er på jobb enn at det er kompetent helsepersonell der til å pleie, stelle og bruke sitt kliniske blikk. Det er ansettelsesstopp i kommunen, nok en gang. Det fører til at mange enheter ikke har fått ansatt nye etter at helsepersonell har sluttet og startet i en bedre lønnet jobb etter høyt arbeidspress over år. Når ansatte slutter blir en stilling ledig og det betyr at det ikke kommer noen på den vekten med mindre man leier inn. Men dette er også noe arbeidsgiver kvier seg for da man ikke skal ha overtid. Slik holder man på år etter år, sliter ut ansatte, bruker opp vikarer som skal dekke alle stillinger som ikke blir lyst ut. Man har heller ikke fått ha vikariat på helgestillinger lyst ut i vinter grunnet innsparinger.

Ansatte opplever at man går med for lite kompetanse på jobb og, i verste fall, for lite grunnbemanning. Og når man til stadighet har for lite kompetanse på vakt eller grunnbemanning, blir ansatte syke, i verste fall sykemeldt over lang tid eller man finner seg annen jobb som stadig flere har gjort eller vurderer sterkt. Hvordan skal kommunen som arbeidsgiver klare å beholde eller rekruttere når man holder på sånn?

Vedtak – oppfyller kommunen sine vedtak overfor brukerne? Har man mulighet til å se om vedtak som er fattet samsvarer med antall ansatte/årsverk kommunen har innen Velferd? Har Hjemmetjenesten mulighet til å utføre vedtakene når man også er nødt til å kjøre til bruker, transportere seg inn til bruker og til bilen igjen, oppfylle strenge lovkrav i forhold til dokumentasjon, medikamenthåndtering og i tillegg kommer alt det andre forefallende som "noen" må gjøre i tillegg. Har man tatt for høyde for alt dette som arbeidsgiver?

Hjemmetjenesten har også fått kuttet 10 årsverk i 2024, samt tatt over oppgavene til Hverdagsmestringsteamet som politikerne valgte å legge ned 28.des-23. Ansatte jeg snakker med sier at tid og oppgaver ikke henger sammen, det har det ikke gjort på lenge. Og nå er det blitt enda verre. Vi får flere eldre i kommunen og man ønsker at flest mulig skal bo lengst mulig hjemme. Dette utfordrer en hardt presset hjemmetjeneste. Og med flere eldre, vil det også kreves flere senger på institusjon og bosenter, da alle ikke kan bo hjemme grunnet alvorlig sykdom.

Med vennlig hilsen

May Ingunn Berg

Hovedtillitsvalgt Norsk Sykepleierforbund

Stjørdal kommune

Tlf: 99778308

Epost: may.ingunn.berg@stjordal.kommune.no

TYDELIG · MODIG · STOLT

Plan for eierskapskontroll 2024-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

29/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 23/498 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for eierskapskontroll 2024-2028 og videresender den kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer.

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

Plan for eierskapskontroll 2024-2028

Ikke trykte vedlegg

revisors risiko og vesentlighetsvurderinger samt Innkomne innspill.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap i selskaper som kommunen har eierinteresser i, se kommuneloven § 23-2 c og d.

Eierskapskontroll skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert.

Utkast til plan angir forslag til hvilke eierskap som skal undersøkes i planperioden. Planen er basert på kontrollutvalgets vedtak i sak 15/24 og bygger på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, og rådet for likestilling av funksjonshemmede, samt hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet.

Eierskapskontrollene vurderes ifh. størst risiko og vesentlighet, er prioritert og nærmere beskrevet i den vedlagte planen.

Kommunen har årlig ca. 550 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette ca. 2200 timer. Gjennomsnittlig timeforbruk pr forvaltningsrevisjon er ca. 300-350 timer, og eierskapskontroller ca. 100-150 timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 5 -7 forvaltningsrevisjoner og 1-3 eierskapskontroller i perioden, avhengig av omfang.

I planene er det listet opp og prioritert 4 prosjekter, en generell og 3 eierskapskontroller, samt to uprioriterte eierskapskontroller. Det vil ikke være mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har et tilstrekkelig antall eierskapskontroller å ta av.

I forslag til vedtak er det foreslått at kontrollutvalget får fullmakt til å foreta omprioriteringer innenfor planen, slik det står i kommuneloven § 23-3.

Vurdering

Plan for eierskapskontroll er satt opp i et eget dokument for å gi en enkel oversikt over det langsiktige kontrollarbeidet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget får fullmakt til å gjøre endringer innenfor planen. Dette er ressursbesparende bl.a. ved endringer i risikobildet..

Planen inneholder forslag til flere eierskapskontroller enn kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre. Det er hensiktsmessig at kontrollutvalget har et visst antall eierskapskontroll å velge i, om noen av forslagene i planen blir uaktuelle.

Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen, og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre eierskapskontroller som ikke er beskrevet i den vedlagte planen, vil kontrollutvalget holde kommunestyret orientert om dette.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig vedtak.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
eierskapskontroll
2024-2028

Stjørdal kommune

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Et vanlig tema for eierskapskontroll er om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget har laget denne planen våren 2024. Planen gjelder til og med 2028.

Det kan bli nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden på grunn av endringer i risikobildet. Slike endringer kan også føre til endringer i prioriteringen av eierskapskontroller.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra ungdomsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for planen.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 550 timer

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer eierskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet starter. Etter at eierskapskontrollen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Selskapets representanter og/eller kommunens eierrepresentant får vanligvis anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget. Rapporten sendes også på høring til kommunedirektøren, dersom den berører kommunedirektørens ansvarsområde.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra eierskapskontroll fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte selskaper for eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side.

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Spørsmål/vinkling/innretning
1. Kommunens eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
2. Proneo	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
3. Fides selskapene	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
4. Nord-Trøndelag krisesenter IKS	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

07.06.2024

Saknr

30/24

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/333 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget godkjenner møteprotokollen fra dagens møte.

Saksopplysninger